

**ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ**

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

при вступі на навчання для здобуття ступеня бакалавра на I курс (зі скороченим терміном навчання) та на II-III курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) на основі здобутого ОКР молодшого спеціаліста галузі знань 08 «Право», 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 081 «Право» та 293 «Міжнародне право»

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	5
Перелік тем та їх короткий зміст	6
Зразок завдання фахового вступного випробування	46
Критерії оцінювання результатів фахового вступного випробування	56
Список рекомендованих джерел	57

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового вступного випробування при вступі на навчання для здобуття ступеня бакалавра на I курс (зі скороченим терміном навчання) та на II-III курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) галузі знань 08 «Право», 29 « Міжнародні відносини» на основі здобутого ОКР молодшого спеціаліста за спеціальністю 081 «Право», 293 «Міжнародне право» базується на освітньо-професійній програмі та освітньо-кваліфікаційній характеристиці підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста галузі знань 08 «Право».

Програма фахового вступного випробування при вступі на навчання для здобуття ступеня бакалавра (зі скороченим та нормативним терміном навчання) галузі знань 08 «Право», 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 081 «Право», 293 «Міжнародне право» включає матеріал державної програми з наступних дисциплін:

- Теорія держави і права;
- Конституційне право України;
- Адміністративне право;
- Цивільне та сімейне право;
- Кримінальне право;
- Господарське право;
- Трудове право;
- Фінансове право.

Мета фахового вступного випробування для вступу на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра: з'ясувати рівень теоретичних знань та практичних навичок вступників, яких вони набули під час навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста за спеціальністю «Правознавство» з метою формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра. Завдання фахового вступного випробування полягає у тому, щоб оцінити знання та вміння учасників з дисциплін юридичного напрямку.

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників. До участі у фаховому вступному випробуванні допускаються особи, які завершили навчання та здобули диплом молодшого спеціаліста галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі юриспруденції. Фахове вступне випробування проводиться у формі тестування.

Програма фахового вступного випробування складається з пояснювальної записки, змісту фахових вступних випробувань з навчальних дисциплін та критеріїв оцінювання результатів фахового вступного випробування та списку рекомендованих джерел.

ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ДИСЦИПЛІНА «ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА»

Тема 1. Предмет, методи та функції науки теорії держави і права

Поняття, структура та функції юридичної науки. Ознаки та предмет теорії держави і права. Поняття та характеристика методології та система методів теорії держави і права. Класифікація функцій теорії держави і права. Роль теорії держави і права в системі юридичних наук.

Тема 2. Поняття походження і розвиток держави

Додержавний період: характеристика суспільної влади та соціальних норм. Причини, що призвели до розпаду родового суспільства та виникнення держави. Теорії походження держави: різновиди та характеристика. Поняття держави та характеристика її ознак. Суть та соціальне призначення держави. Характеристика історичних типів держави.

Тема 3. Суспільство, держава, право і громадянин

Поняття та ознаки людини, особи та громадянина. Громадянське суспільство: поняття, ознаки, структура. Характеристика правового статусу особи і громадянина. Система основних прав, свобод і обов'язків людини і громадянина. Держава і громадянин лінії взаємодії.

Тема 4. Держава і політична система суспільства

Поняття та ознаки політичної системи суспільства. Основні складові елементи політичної системи суспільства та їх характеристика. Держава як ядро політичної системи суспільства. Характеристика політичної влади. Політична культура: поняття, зміст та структура.

Тема 5. Форми держави

Поняття і структурні елементи форми держави. Форма державного правління: монархія та республіка. Характеристика форм державного устрою: унітарна держава, федерація, конфедерація, імперія. Поняття та види політичного режиму.

Тема 6. Функції держави

Функції держави: поняття, співвідношення їх із завданнями держави. Критерії класифікації функцій держави на види та їх характеристика. Аналіз форм і методів здійснення функцій держави.

Тема 7. Механізм держави

Поняття та принципи організації і діяльності механізму держави. Поняття та структура державного апарату. Органи законодавчої, виконавчої та судової влади: поняття та характеристика. Співвідношення органів держави і органів місцевого

самоврядування. Державна фіскальна служба України та її роль в функціонуванні механізму держави.

Тема 8. Поняття, походження, розвиток і структура права

Поняття та ознаки права. Причини виникнення права. Теорії походження права. Зміст права. Поняття та види принципів права. Визначення та класифікація функцій права. Характеристика основних проявів цінності права. Співвідношення права з іншими соціальними явищами.

Тема 9. Норми права в системі соціальних норм

Поняття та класифікація соціальних норм. Визначення норм права та її ознаки. Види норм права. Структура норми права: поняття «гіпотези», «диспозиції» та «санкції». Види гіпотез, диспозицій та санкцій. Способи викладення норм права в статтях нормативно-правових актів.

Тема 10. Система права і система законодавства

Правова система суспільства: поняття та характеристика структурних елементів. Система права: поняття, ознаки та характеристика структурних елементів. Загальна характеристика основних галузей права. Систематизація нормативно-правових актів.

Тема 11. Правоутворення та форми права

Форми права: поняття та класифікація. Відмінність правотворчості від законотворчості і правоутворення. Стадії правотворчості. Види правотворчості держави і громадянського суспільства. Нормативно-правові акти України та їх система. Дія нормативно-правових актів в часі, просторі та щодо кола суб'єктів

Тема 12. Реалізація норм права

Реалізація норм права: поняття та характеристика форм реалізації правових норм. Підстави застосування норм права. Основні стадії застосування правових норм. Акти застосування норм права: поняття, ознаки та види. Прогалини в праві та шляхи їх усунення.

Тема 13. Тлумачення норм права

Тлумачення норм права: поняття та види. Характеристика способів тлумачення норм права. Особливості актів тлумачення норм права.

Тема 14. Правові відносини

Правовідносини: поняття, ознаки та види. Характеристика структурних елементів правовідносин. Правосуб'єктність фізичних та юридичних осіб. Юридичні факти: поняття та види.

Тема 15. Правова поведінка, правопорушення і юридична відповідальність

Правова поведінка. Види правової поведінки. Правомірна поведінка: поняття та види. Правопорушення: поняття та види. Характеристика складових елементів правопорушення. Юридична відповідальність: поняття та види.

Тема 16. Законність і правопорядок

Законність: поняття, принципи та гарантії. Суспільний порядок і правопорядок. Принципи правопорядку. Співвідношення між законністю і правопорядком. Державна дисципліна та її види.

Тема 17. Правосвідомість і правова культура

Визначення та характеристика структурних елементів правосвідомості. Поняття правової культури та її роль у правотворчості й реалізації права. Види правової культури. Форми і методи правового виховання.

Тема 18. Правове регулювання та його механізм

Поняття правового регулювання. Типи і способи правового регулювання. Механізм правового регулювання та характеристика його елементів. Ефективність правового регулювання суспільних відносин.

Тема 19. Процесуальне право та його характеристика

Поняття та ознаки юридичного процесу. Види юридичного процесу. Характеристика стадій юридичного процесу. Система процесуального права та її співвідношення з системою процесуального законодавства. Основні ознаки норм процесуального права.

Тема 20. Основні правові системи сучасності

Поняття «правова система» і «правова сім'я» та критерії їх розмежування. Загальна характеристика романо-германської правової сім'ї. Англо-американська правова сім'я: поняття, ознаки та характеристика. Соціалістична правова сім'я. Мусульманське право: виникнення, джерела та структура.

Тема 21. Основні сучасні концепції держави і права

Основні сучасні концепції держави і права. Теорія правової держави. Теорія «держави загального благоденства». Теорія еліт. Фашистські ідеї державності. Теорія національної держави. Характеристика теорії природного права. Основні ознаки соціологічної школи права. Психологічна теорія права. Характеристика марксистської теорії права. Концепція широкого право розуміння.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ З ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА»

1. Актуальні проблеми теорії держави та права: навч. посіб./ [Є.В. Білозьоров, Є.О. Гіда, А.М. Завальний та ін.] ; за заг ред. Є.О. Гіди. – К.: ФОП О. С. Ліпкан, 2010. – 260 с.

2. Бостан С.К. Поняття форми державного правління та її історичні типи / С.К.Бостан // Влада. Людина. Закон. – 2011. – № 1. – С. 25 – 26.
3. Бостан С. К. Форма правління сучасної держави: проблеми історії, теорії, практики: [монографія] / С. К. Бостан. – Запоріжжя: Юрид. ін-т ; Дике поле, 2005. – 540 с.
4. Віхров О. П. Теорія держави і права: курс лекцій: навч. посіб. / О. П. Віхров, І. О. Віхрова. – Чернігів: Десна Поліграф, 2015. – 303 с.
5. Загальна теорія права: підруч./ [М. І. Козюбра, С. П. Погребняк, О.В. Цельєв та ін.]; за заг. ред. М. І. Козюбри. – К.: Ваїте, 2015. – 392 с.
6. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу до джерела : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр>.
7. Мурашин О. Г. Загальна теорія держави і права: підруч. /Г.О. Мурашин. – К.: Ун-т «Україна», 2014. – 561 с.
8. Пархоменко Н.М. Джерела права: проблеми теорії та методології: [монографія] / Н.М. Пархоменко. – К.: Юридична думка, 2008. – 336 с.
9. Правові системи сучасності: навч. посіб. для магіст. права/[Ю.С. Шемшученко, Н.М. Оніщенко, О.В. Зайчук та ін.]; відп. ред. Ю.С. Шемшученко. – К.: Юридична думка, 2012. – 492 с.
10. Скакун О.Ф. Теорія права і держави: підруч. / О. Ф. Скакун. – Вид. 4-те, допов. і перероб. – К.: Правова єдність : Алерта, 2014. – 524 с.
11. Теорія держави і права: навч. посіб. / [С. К. Бостан, С.Д. Гусарєв, Н.М. Пархоменко та ін.]. – К.: Академія, 2013. – 348 с.
12. Теорія держави і права: підруч. / [Ю.А. Ведерніков, І.А. Сердюк, О.М. Куракін та ін.]; кер. авт. кол. канд. юрид. наук, проф. Ю.А. Ведерніков. – Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2015. – 468 с.

ДИСЦИПЛІНА «КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»

Тема 1. Конституційне право – галузь національного права України

Поняття конституційного права як галузь національного права України. Предмет конституційно-правового регулювання. Метод конституційного права України. Джерела конституційного права України

Тема 2. Система конституційного права України

Система конституційного права України
Норми конституційного права України
Особливі риси норм конституційного права України
Класифікація норм конституційного права
Інститути конституційного права
Принципи конституційного права

Тема 3. Конституційно-правові відносини та конституційно-правова відповідальність

Поняття та особливості конституційно-правових відносин. Структура та характеристика складових елементів конституційно-правових відносин. Поняття та особливі риси конституційно-правової відповідальності. Види конституційно-правової відповідальності.

Тема 4. Конституція – Основний закон держави

Поняття, ознаки та сутність конституції. Юридичні властивості та функції конституції. Види конституцій. Структура і порядок внесення змін і доповнень до конституції України.

Тема 5. Конституційні основи державного і суспільного ладу

Поняття, суть та ознаки конституційного ладу України. Принципи конституційного ладу України. Гарантії конституційного ладу. Конституційні основи державного ладу України.

Тема 6. Правовий статус людини і громадянина як загальний конституційно-правовий інститут. Конституційні права і свободи людини і громадянина

Основи правового статусу людини і громадянина як загальний інститут конституційного права. Основні принципи правового статусу людини і громадянина. Поняття, суть та ознаки конституційних прав і свобод людини і громадянина. Класифікація конституційних прав і свобод людини і громадянина. Конституційні обов'язки людини і громадянина. Гарантії правового статусу людини і громадянина.

Тема 7. Громадянство України: поняття та ознаки

Поняття та ознаки громадянства України. Принципи громадянства України. Належність до громадянства України. Підстави набуття громадянства. Умови прийняття до громадянства. Підстави припинення громадянства України.

Підстави для втрати громадянства України. Повноваження державних органів у вирішенні питань громадянства України.

Тема 8. Форми безпосередньої демократії в Україні

Теоретичні основи безпосереднього народовладдя. Поняття та соціальна функція виборів. Види виборів. Принципи виборчого права. Види виборчих систем. Виборчий процес в Україні. Поняття та соціальна функція референдумів. Види референдумів. Предмет та порядок проведення всеукраїнського референдуму.

Тема 9. Законодавча влада в Україні

Державна влада як інститут конституційного права. Конституційні засади організації та здійснення державної влади в Україні. Поняття, система та види органів державної влади в Україні. Принципи організації та діяльності органів державної влади. Конституційно-правовий статус Верховної Ради України. Конституційний склад і структура Верховної Ради України. Функції і повноваження Верховної Ради України. Основні форми діяльності Верховної Ради України. Взаємовідносини Верховної Ради України з іншими органами державної влади. Законодавчий процес. Правовий статус народного депутата України.

Тема 10. Президент України

Становлення інституту президентства України. Конституційний статус Президента України. Порядок обрання та вступу на пост Президента України. Функції і повноваження Президента України. Акти Президента України. Конституційні підстави та порядок дострокового припинення повноважень Президента України.

Тема 11. Виконавча влада в Україні

Поняття та зміст виконавчої влади. Система органів виконавчої влади. Склад та порядок формування Кабінет Міністрів України. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади: порядок формування та повноваження. Система місцевих органів виконавчої влади. Порядок формування, повноваження місцевих державних адміністрацій та їх голів.

Тема 12. Судова влада в Україні

Конституційні принципи правосуддя в Україні. Система судів загальної юрисдикції. Конституційний Суд України та його місце в системі судових органів. Повноваження, порядок формування, склад Конституційного Суду України. Конституційно-правовий статус Вищої ради юстиції.

Тема 13. Територіальний устрій України

Поняття та особливості територіального устрою України. Адміністративно-територіальний устрій України. Конституційно-правовий статус Автономної Республіки Крим.

Тема 14. Місцеве самоврядування в Україні

Історія становлення місцевого самоврядування в Україні. Поняття та система місцевого самоврядування. Теорії місцевого самоврядування. Суб'єкти місцевого самоврядування в Україні.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ З ДИСЦИПЛІНИ «КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО»

1. Конституція України // ВВР України. - 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р.// ВВР України. - 1990.-№31.-Ст. 429.
3. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р.// ВВР України. - 2001. - № 4. - Ст. 65.
4. Про всеукраїнський та місцеві референдуми: Закон України від 3 липня 1991 року // ВВР України. - 1991. -№ 33.-С.443.
5. Бринцев В. Д. Судовий конституціоналізм в Україні: доктрина і практика формування: у 2 кн.: монографія / В. Д. Бринцев; Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого". – Х.: Право, 2013. – Кн. 1. – 2013. – 392 с.
6. Годованець В.Ф. Конституційне право України: навчальний посібник/ В.Ф. Годованець, А. С. Головін. – К.: Персонал, 2011. – 384 с.
7. Головін А. С. Захист прав і свобод людини і громадянина єдиним органом конституційної юрисдикції в Україні: монографія/А.С. Головін. – К.: Логос, 2012. – 384 с.
8. Головін А. С. Права людини: інтерпретаційна діяльність Конституційного Суду України / А. С. Головін. – К.: Логос, 2012. – 369 с.
9. Історія та теорія місцевого самоврядування: навч. посібник / О.М. Руденко, І. В. Козюра, Н. В. Ткаленко, В. Г. Маргасова. – Київ : Кондор, 2016. – 226 с.
10. Конституція України: коментар змін (2004-2007). Теоретичні та практичні аспекти: Наук.-практ посіб. / Євграфов П. Б. - К.: Правова єдність, 2007. - 204 с.
11. Конституційне право України: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. В. П. Колісника та Ю. Г. Барабаша. -Х .: Право, 2008.- 416 с.
12. Конституційне право України. Академічний курс: Підруч. / Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л.: у 2 т.-Т.1 / За ред. В.Ф.Погорілка.- К.:2006.- 544 с.
13. Конституційне право України: посіб. для підготовки до іспитів/ Ю.Г. Барабаш, Л. К. Байрачна, І. І. Дахова та ін.; за заг. ред. Ю. Г. Барабаша. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х.: Право, 2015. – 328 с.

ДИСЦИПЛІНА «АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО»

Тема 1. Поняття адміністративного права, його місце у правовій системі держави

Поняття адміністративного права як публічної галузі права. Поняття «публічної адміністрації», «державного управління» та «виконавчої влади», їх співвідношення. Предмет і метод адміністративно-правового регулювання. Функції адміністративного права

Тема 2. Адміністративно-правові норми і відносини

Поняття, види та особливості адміністративно-правових норм. Реалізація адміністративно-правових норм. Поняття та основні ознаки адміністративно-правових відносин та їх структура. Види адміністративно-правових відносин.

Тема 3. Загальне вчення про суб'єкти адміністративного права. індивідуальні суб'єкти адміністративного права

Поняття та система суб'єктів адміністративного права. Поняття адміністративного правового статусу фізичних осіб та його структура. Адміністративно-правовий статус громадян. Особливості адміністративно-правового статусу іноземців та осіб без громадянства.

Тема 4. Колективні суб'єкти адміністративного права

Адміністративно-правовий статус колективних суб'єктів адміністративного права. Система органів виконавчої влади. Адміністративно-правовий статус колективних суб'єктів адміністративного права не наділених владними повноваженнями.

Тема 5. Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування

Поняття і принципи державної служби. Правовий статус державного службовця. Мілітаризована державна служба. Дипломатична служба в Україні. Обмеження, що пов'язані з проходженням державної служби.

Тема 6. Адміністративно-правові форми, адміністративно-правові методи

Поняття, значення та види форм управлінської діяльності. Поняття та юридичне значення правових актів управління. Види правових актів управління. Набрання чинності правовими актами управління. Державна реєстрація нормативно-правових актів. Дія нормативно-правових актів у часі, просторі та за колом осіб. Поняття та особливості методів діяльності публічної адміністрації. Переконавання та заохочення в діяльності публічної адміністрації. Сутність і види адміністративного примусу в діяльності публічної адміністрації.

Тема 7. Адміністративно-правові режими

Поняття адміністративно-правових режимів. Структура адміністративно-правового режиму. Поняття та ознаки спеціальних адміністративно-правових режимів. Види спеціальних адміністративно-правових режимів. Режим надзвичайного стану. Правовий режим зони надзвичайної екологічної ситуації. Режим військового стану. Режим державної таємниці.

Тема 8. Адміністративне правопорушення і адміністративна відповідальність

Поняття і основні риси адміністративної відповідальності. Підстави адміністративної відповідальності. Поняття та юридичний склад адміністративного правопорушення (суб'єкт, об'єкт, об'єктивна сторона та суб'єктивна сторона). Мета та завдання адміністративних стягнень. Види адміністративних стягнень. Основні правила накладання адміністративних стягнень. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб.

Тема 9. Адміністративний процес. Адміністративно-процесуальна діяльність

Поняття ознаки та значення юридичного процесу. Поняття та елементи процесуальної форми. Основні концепції адміністративного процесу. Поняття та ознаки адміністративного процесу. Види адміністративного процесу. Структура адміністративного процесу. Основні стадії адміністративного процесу.

Тема 10. Публічні послуги

Поняття, основні ознаки та види публічних послуг. Поняття та ознаки адміністративних послуг, їх види. Процедура надання адміністративних послуг.

Поняття види та ознаки соціально-економічних послуг. Поняття та види послуг соціального забезпечення. Форми надання послуг соціального забезпечення.

Тема 11. Гарантії законності і дисципліни в діяльності органів виконавчої влади

Поняття і система способів забезпеченості законності в діяльності органів виконавчої влади. Правові засади здійснення державного контролю у сфері виконавчої влади. Нагляд як спосіб забезпечення законності в діяльності органів публічної адміністрації: поняття види. Звернення громадян як гарантія захисту прав і свобод людини і громадянина в державному управлінні.

Тема 12. Адміністративно-правове регулювання у сфері економіки

Загальна характеристика та зміст адміністративно-правового регулювання в сфері економіки. Адміністративно-правове регулювання в галузі фінансів. Адміністративно-правове регулювання у сфері економічного розвитку і торгівлі. Адміністративно-правове регулювання у сфері захисту економічної конкуренції.

Тема 13. Адміністративно-правове регулювання у сфері соціального розвитку і культури

Загальна характеристика та зміст адміністративно-правового регулювання в сфері соціального розвитку і культури. Адміністративно-правове регулювання в галузі соціального захисту. Адміністративно-правове регулювання у галузі освіти і науки. Адміністративно-правове регулювання в галузі охорони здоров'я.

Тема 14. Адміністративно-правове регулювання у політичній сфері

Загальна характеристика адміністративно-політичної сфери як об'єкта адміністративно-правового регулювання. Адміністративно-правове регулювання в галузі внутрішніх справ. Адміністративно-правове регулювання в сфері безпеки. Адміністративно-правове регулювання в сфері юстиції. Адміністративно-правове регулювання в сфері зовнішніх відносин. Завдання зовнішньої політики. Органи управління закордонними справами їх правове положення. Повноваження Президента України та Верховної Ради України в сфері управління зовнішніми справами. Міністерство закордонних справ як центральний орган виконавчої влади по реалізації зовнішньої політики. Адміністративно-правовий статус Надзвичайного і Повноважного посла. Адміністративно-правовий статус послів і консулів.

Тема 15. Державне управління в сфері оподаткування

Державна фіскальна служба України як провідний суб'єкт реалізації податкової політики держави: система органів та основні завдання. Податкова міліція як правоохоронний підрозділ в сфері оподаткування: основні завдання та повноваження.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ З ДИСЦИПЛІНИ «АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО»

1. Адміністративне право України: підручник / Коломоець Т.О. – К.: Юрінком Інтер. – 2012. – 600 с.
2. Адміністративне право України: навчальний посібник / З.Р. Кисіль. – К.: Правова єдність. – 2011. – 696 с.
3. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том Загальна частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). – К.:Видавництво «Юридична думка», 2004. – 584 с.
4. Адміністративне право України. Академічний курс: підруч.: У двох томах: Том 2. Особлива частина / Ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова) та ін. – К.: Юридична думка, 2005. – 624 с.
5. Адміністративне право України: навч. посіб. / С.Г. Стеценко. – К.: Атіка. – 2011. – 624 с.
6. Адміністративне право: підручник / НУ «ЮАУ ім. Ярослава Мудрого» ; за заг. ред.: Ю.П. Битяк, В.М. Гаращук, В. В. Зуй. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2013. – 656 с.

7. Загальне адміністративне право : підручник / [Гриценко І.С., Мельник Р.С., Пухтецька А.А. та інші]; за заг. ред. І.С. Гриценка. — К. : Юрінком Інтер, 2015. — 568 с.

8. Фулей Т. І. Застосування практики Європейського суду з прав людини в адміністративному судочинстві: наук.-метод. посіб. для суддів / Т.І. Фулей; ОБСЄ. Координатор проєктів в Україні, Верхов. Суд України, Нац. шк. суддів України, Вищ. адмін. суд України. — К., 2015. — 128 с.

ДИСЦИПЛІНА «ЦИВІЛЬНЕ ТА СІМЕЙНЕ ПРАВО»

Тема 1. Поняття цивільного права та його система

Поняття цивільного права як галузі права, законодавства, науки та навчальної дисципліни. Предмет цивільно-правового регулювання суспільних відносин. Метод цивільно-правового регулювання суспільних відносин, його особливості. Функції цивільного права. Принципи цивільного права. Система цивільного права.

Тема 2. Цивільне законодавство України

Цивільне право та цивільне законодавство. Загальні засади цивільного законодавства. Акти цивільного законодавства, їх система. Дія актів цивільного законодавства у часі, просторі та за колом осіб. Співвідношення актів цивільного законодавства і договору. Звичай. Співвідношення загального і спеціального законодавства. Аналогія закону і аналогія права. Правове значення судової практики, роз'яснень вищих судових інстанцій та норм моралі.

Тема 3. Цивільні правовідносини

Поняття та особливості цивільних правовідносин. Класифікація цивільних правовідносин та її правове значення. Структура цивільних правовідносин та її характеристика. Об'єкти та суб'єкти цивільних правовідносин.

Тема 4. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних прав та обов'язків

Поняття та значення виникнення підстав (юридичних фактів), зміни та припинення цивільних правовідносин. Юридичний склад. Класифікація юридичних фактів. Виникнення цивільних правовідносин на підставах, що не передбачені цивільним законодавством.

Тема 5. Здійснення цивільних прав та виконання обов'язків. Захист цивільних прав та інтересів

Здійснення цивільних прав та виконання обов'язків. Межі здійснення цивільних прав. Умови виконання цивільних обов'язків. Поняття права на захист цивільних прав і інтересів. Форми захисту цивільних прав та інтересів. Способи захисту цивільних прав та інтересів.

Тема 6. Фізична особа

Поняття фізичної особи. Правоздатність фізичної особи. Цивільна дієздатність фізичних осіб, її зміст та види. Обмеження та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи. Визнання фізичної особи недієздатною та поновлення в дієздатності. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою. Оголошення фізичної особи померлою. Індивідуалізація фізичної особи. Акти цивільного стану. Фізична особа-підприємець.

Тема 7. Опіка та піклування

Поняття, цілі та значення опіки і піклування. Суб'єкти опіки та піклування. Органи опіки та піклування. Встановлення опіки та піклування. Права та обов'язки суб'єктів опіки та піклування.

Тема 8. Юридичні особи

Поняття, ознаки та значення юридичних осіб. Вчення про юридичні особи. Види юридичних осіб. Способи створення юридичної особи. Цивільна правоздатність та дієздатність юридичної особи. Філії та представництва юридичної особи. Індивідуалізація юридичної особи. Поняття та види підприємницьких товариств. Відповідальність юридичних осіб. Припинення юридичної особи.

Тема 9. Участь держави, Автономної Республіки Крим, територіальних громад у цивільних відносинах

Держава Україна як суб'єкт цивільних відносин, особливості її правового становища. Органи та представники, через яких діє держава у цивільних відносинах. Автономна Республіка Крим як суб'єкт цивільних відносин, особливості її правового становища. Територіальні громади як суб'єкт цивільних відносин. Відповідальність за зобов'язаннями держави, Автономної Республіки Крим, територіальних громад.

Тема 10. Об'єкти цивільних прав

Поняття і види об'єктів цивільних прав. Вчення про об'єкти цивільних прав. Обороздатність об'єктів цивільних прав. Речі як об'єкти цивільних прав. Тварини. Класифікація речей та її правове значення. Обороздатність речей у цивільному праві. Майно як особливий об'єкт цивільних прав. Гроші (грошові кошти). Валютні цінності. Цінні папери. Робота та послуги. Нематеріальні блага як об'єкти цивільних прав, їх поняття та види.

Тема 11. Правочини

Поняття і види правочинів. Чинність правочину. Тлумачення змісту правочину. Недійсність правочину.

Тема 12.. Представництво

Поняття, підстави виникнення та види представництва. Вчинення правочинів представником. Довіреність. Припинення представництва.

Тема 13. Строки та терміни у цивільному праві. Позовна давність

Поняття строку та терміну, їх значення та види. Обчислення строків. Поняття, сутність та значення позовної давності. Види позовної давності. Обчислення та перебіг позовної давності. Зупинення та переривання перебігу строків позовної давності. Наслідки спливу позовної давності. Вимоги, на які позовна давність не поширюється.

Тема 14. Загальні положення про особисті немайнові права фізичної особи

Поняття та види особистих немайнових прав. Зміст особистого немайнового права. Здійснення особистих немайнових прав. Захист особистих немайнових прав.

Тема 15. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи

Право на життя. Право на охорону здоров'я. Право на свободу. Право на особисту недоторканість. Право на сім'ю. Право на опіку або піклування. Патронат.

Тема 16. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи

Право на ім'я. Право на повагу до гідності та честі. Право на недоторканість ділової репутації. Право на індивідуальність. Право на особисте життя та його таємницю. Право на інформацію. Право на особисті папери. Розпорядження особистими паперами. Право на таємницю кореспонденції. Захист інтересів фізичної особи при проведенні фото-, кіно-, теле-, та відеозйомок. Право на місце проживання. Право на недоторканість житла. Право на вибір роду занять. Право на свободу пересування. Право на свободу об'єднання. Право на мирні зібрання.

Тема 17. Загальні положення про речове право

Поняття та ознаки речового права. Види речових прав. Захист речових прав.

Тема 18. Право власності

Поняття права власності та його зміст. Право власності Українського народу. Право приватної власності. Право державної власності. Право комунальної власності. Підстави набуття права власності. Момент виникнення права власності. Здійснення права власності. Право власності на землю (земельну ділянку). Право власності на житло. Припинення права власності.

Тема 19. Право спільної власності

Поняття та види права спільної власності. Підстави виникнення права спільної власності. Здійснення права спільної власності. Припинення права спільної власності.

Тема 20. Захист права власності

Поняття та види захисту права власності. Речово-правові способи захисту права власності. Зобов'язально-правові та інші способи захисту права власності. Позов про визнання права власності. Позов про виключення майна з опису або звільнення з-під арешту.

Тема 21. Речові права на чуже майно

Право володіння чужим майном як речове право. Виникнення володіння та його припинення. Право користування чужим майном як речове право.

Тема 22. Загальні положення про право інтелектуальної власності

Поняття права інтелектуальної власності. Відмінності права інтелектуальної власності від права власності. Система виключних прав на нематеріальні об'єкти. Характеристика об'єктів права інтелектуальної власності та їх види. Суб'єкти права інтелектуальної власності. Зміст права інтелектуальної власності. Здійснення права інтелектуальної власності, яке належить кільком особам. Захист права інтелектуальної власності.

Тема 23. Авторське право та суміжні права

Поняття об'єкта авторського права та його ознаки. Види об'єктів авторського права. Твори, на які не розповсюджується авторське право. Суб'єкти авторського права. Зміст суб'єктивного авторського права. Момент виникнення авторського права. Презумпція авторства. Строк дії суб'єктивного авторського права. Обмеження суб'єктивного авторського права. Поняття та ознаки суміжних прав. Види суміжних прав.

Тема 24. Право промислової власності

Об'єкти патентного права. Момент виникнення патентних прав. Суб'єкти патентного права. Зміст суб'єктивного патентного права. Оформлення патентних прав. Обмеження суб'єктивного патентного права. Строк дії суб'єктивного патентного права. Право на комерційне найменування. Право на торгівельну марку (знак для послуг). Право на географічне зазначення.

Тема 25. Загальні положення про зобов'язання

Поняття зобов'язального права та його місце в системі галузі цивільного права. Поняття, підстави виникнення та класифікація зобов'язань. Суб'єкти зобов'язань. Треті особи у зобов'язанні. Зміна осіб у зобов'язанні. Виконання зобов'язання. Способи забезпечення належного виконання зобов'язань. Неустойка. Завдаток. Порука. Гарантія. Застава. Притримання. Припинення зобов'язання. Правові наслідки порушення зобов'язань.

Тема 26. Загальні положення про договір

Поняття, функції та значення цивільно-правового договору. Принципи договірної права. Класифікація договорів. Порядок укладення договору. Оферта. Акцепт. Форма договору. Зміст цивільно-правового договору і класифікація його умов. Тлумачення умов договору. Підстави для зміни або розірвання договору.

Тема 27. Договори про передачу майна у власність

Загальна характеристикам договорів про передачу майна у власність. Види таких договорів. Договір купівлі-продажу. Договір роздрібної купівлі-продажу. Договір поставки. Договір контрактації. Договір постачання енергетичними та

іншими ресурсами через приєднану мережу. Договір міни. Договір ренти. Договір довічного утримання (догляду). Договір дарування.

Тема 28. Договори про передавання майна у тимчасове володіння та користування

Загальна характеристика договорів про оплатну передачу майна у тимчасове володіння та користування. Види таких договорів. Договір найму (оренда). Договір прокату. Договір найму (оренди) земельної ділянки. Договір найму (оренди) будівлі або іншої капітальної споруди. Договір найму (оренди) транспортного засобу. Договір лізингу. Договір найму (оренди) житла. Договір позички.

Тема 29. Договори про виконання робіт

Загальна характеристика та види договорів про виконання робіт. Договір підряду. Договір побутового підряду. Договір будівельного підряду. Договір підряду на проектні та пошукові роботи. Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.

Тема 30. Договори про надання послуг

Загальна характеристика договорів про надання послуг. Види таких договорів. Договір перевезення. Договір транспортного експедирування. Договір зберігання. Договір страхування. Договір доручення. Договір комісії. Договір управління майном. Договір позики, кредитний договір, договір банківського вкладу. Договір банківського рахунку. Договір факторингу. Розрахунки. Загальні положення про розрахунки.

Тема 31. Договори про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Договір про комерційну концесію

Загальні та відмінні риси договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Види таких договорів. Ліцензійний договір.

Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір про передавання виключних майнових права інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії.

Тема 32. Договір про спільну діяльність

Загальні положення про спільну діяльність. Договір простого товариства.

Тема 33. Недоговірні зобов'язання

Загальна характеристика недоговірних зобов'язань. Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу. Публічна обіцянка винагороди за результатами конкурсу. Вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи. Створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Деліктні зобов'язання. Правові умови виникнення деліктних зобов'язань. Загальні положення про порядок та обсяг відшкодування

заподіяної шкоди. Відшкодування шкоди, завданої особою у разі здійснення нею права на самозахист. Відшкодування шкоди, завданої у стані крайньої необхідності. Відшкодування моральної шкоди. Відшкодування шкоди, заподіяної найманним працівником установи, підприємства, організації під час виконання ним своїх трудових обов'язків. Відшкодування шкоди, заподіяної незаконними діями органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування або їхніми посадовими особами. Відшкодування шкоди, заподіяної незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу дізнання, попереднього (досудового) слідства, прокуратури або суду. Відшкодування шкоди, завданої злочином. Відшкодування шкоди, завданої особами, що не досягли повноліття та недієздатними особами. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Відшкодування ядерної небезпеки. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я або смертю. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг). Набуття, збереження майна без достатньої правової підстави (кондикційні зобов'язання).

Тема 34. Загальні положення про спадкування

Поняття спадкового права та його система. Спадкова маса. Суб'єкти спадкових правовідносин. Об'єкти спадкового правонаступництва. Спадкування за заповітом. Посвідчення та зміст заповіту. Види заповітів. Види заповідальних розпоряджень. Право на обов'язкову частку в спадщині. Спадкування за законом. Право на прийняття спадщини. Дії, які свідчать про прийняття спадщини. Виконання заповіту. Оформлення права на спадщину. Спадковий договір. Спадкова трансмісія. Підпризначення спадкоємців.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ З ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНЕ ТА СІМЕЙНЕ ПРАВО»

1. Алопій І. В. Сімейне право України: навч. посіб. для студ. вузів/ І.В. Алопій. – 2-е вид., переробл. та допов. – К.: ЦУЛ, 2011. – 359 с.
2. Багач Е.М., Білоусов Ю.В. Сімейний кодекс України: Науково-практичний коментар. – К.: Ліга 2010. – 577 с.
3. Гузь Л.Є., Гузь А.В. Судово-практичний коментар до Сімейного кодексу України.– Х., 2011. – 576 с.
4. Дякович М.М. Сімейне право України: навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / М.М. Дякович. – К.: Правова єдність, 2012. – 512с.
5. Сімейне право України: підручник / С. Б. Булеца, В.В. Заборовський, В.Г. Фазикош [та ін.]. – Київ : Знання, 2015. – 375 с.
6. Сімейне право: підручник/за заг. ред.: В.І. Борисова, І.В. Жилінкова. – 4-те вид., переробл. і допов. – Х.: Право, 2012. – 322 с.
7. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.

8. Цивільне право України. Особлива частина: підручник: За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової, Р.А. Майданика. – 3-тє вид., перероб. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с.
9. Цивільне та сімейне право України: підручник / За ред. Харитонова Є.О., Голубевої Н.Ю. – К.: Правова єдність, 2009. – 968 с.
10. Цивільне право України: Курс лекцій: У 6-ти томах. Т.5. Кн. 2. Договірне право: Ч.1. Загальні положення та договори на передачу майна у власність / Р.Б. Шишка (керівник авт. кол.), Є.О. Мічурін та ін.; За ред. Р.Б. Шишки. – Харків: Еспада, 2006. – 336с.
11. Цивільне право України: Загальна частина: [підруч.] / І.А. Бірюков, О.Ю. Заїка, С.С. Бичкова; за ред. І.А. Бірюкова, О.Ю. Заїки. – 3-тє вид., змін. та доповн. – К.: Алерта, 2014. – 510 с.

ДИСЦИПЛІНА «КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО»

Тема 1. Вступ. Поняття і система кримінального права

Кримінальне право як галузь права: поняття та ознаки. Предмет і метод кримінально-правового регулювання. Кримінально-правові відносини їх юридичний зміст, суб'єкти та предмет. Основні завдання та функції кримінального права їх відображення в Кримінальному кодексі України. Кримінальне право України та інші галузі права: зв'язок та відмінності. Система кримінального права України. Принципи кримінального права

Тема 2. Закон про кримінальну відповідальність

Поняття закону про кримінальну відповідальність, його ознаки, основні риси та значення. Структура КК. Побудова Загальної частини КК. Побудова Особливої частини КК. Кримінально-правові норми, їх види та структура. Співвідношення кримінально-правової норми та статті КК. Диспозиція: описові, прості, бланкетні, відсилочні та ті, що мають змішаний (комбінований) характер. Санкції: відносно-визначені та альтернативні. Тлумачення закону про кримінальну відповідальність: поняття, види та значення. Класифікація видів тлумачення закону про кримінальну відповідальність в залежності від його суб'єкту. Класифікація видів тлумачення закону про кримінальну відповідальність в залежності від способу. Класифікація видів тлумачення закону про кримінальну відповідальність в залежності від обсягу.

Тема 3. Чинність закону про кримінальну відповідальність в часі та просторі.

Чинність закону про кримінальну відповідальність в часі. Час вчинення злочину. Набуття чинності законом про кримінальну відповідальність. Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність у часі. Умови зворотної дії закону про кримінальну відповідальність. Чинність закону про кримінальну відповідальність в просторі, його принципи. Територіальний принцип. Місце вчинення злочину. Територія України та об'єкти, на які поширюється юрисдикція України. Дипломатичний імунітет. Принцип громадянства. Правовий статус громадянина, іноземця, особи без громадянства. Універсальний та реальний принципи. Екстрадиція у кримінальному праві. Правова допомога.

Тема 4. Поняття злочину

Визначення поняття злочину на різних етапах розвитку людської цивілізації. Поняття злочину за КК України. Ознаки злочину, їх загальна характеристика. Злочини та інші правопорушення: співвідношення, спільні ознаки, відмінності. Класифікація злочинів у кримінальному праві. Окремі види класифікації злочинів, що використовуються в КК України. Класифікація злочинів за ступенем тяжкості в КК України та її кримінально-правове значення.

Тема 5. Кримінальна відповідальність

Поняття та ознаки кримінальної відповідальності. Кримінальна відповідальність як елемент механізму кримінально-правового регулювання: юридична природа, основний зміст, функції. Форми кримінальної відповідальності. Підстави кримінальної відповідальності. Фактична підстава кримінальної відповідальності. Юридична підстава кримінальної відповідальності.

Тема 6. Склад злочину

Поняття складу злочину. Значення складу злочину. Структура і зміст складу злочину. Співвідношення понять злочин і склад злочину. Обов'язкові та факультативні ознаки складу злочину. Класифікація складів злочинів. Формальні та матеріальні склади злочинів. Основні та похідні склади злочинів кваліфіковані, особливо кваліфіковані, привілейовані.

Тема 7. Об'єкт злочину

Поняття об'єкта злочину. Спірні питання щодо об'єкта складу злочину в науці кримінального права. Об'єкт злочину і предмет кримінально-правової охорони. Види об'єктів злочинів. Підстави класифікації об'єктів злочинів. Класифікація об'єктів злочинів "по вертикалі" та "по горизонталі". Потерпілий від злочину та предмет злочину як факультативні елементи, що характеризують об'єкт злочину.

Тема 8. Об'єктивна сторона злочину

Об'єктивна сторона злочину: поняття, ознаки, значення. Діяння: поняття, форми, ознаки, значення. Форми діяння. Наслідки: поняття, види, значення. Причинний зв'язок: поняття, правила встановлення, види. Місце, час, спосіб, обставини, знаряддя вчинення злочину: поняття, значення. Вказаність в КК як ознака обов'язковості ознак об'єктивної сторони складу злочину.

Тема 9. Суб'єкт злочину

Суб'єкт злочину: поняття, ознаки, види. Проблема кримінальної відповідальності юридичних осіб. Вік кримінальної відповідальності як ознака суб'єкту злочину. Осудність як ознака суб'єкту злочину. Стан неосудності: поняття, ознаки, критерії, значення. Стан обмеженої осудності: поняття, ознаки, критерії, значення. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені у стані сп'яніння внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів або інших одурманюючих речовин. Спеціальний суб'єкт злочину: поняття, ознаки, види. Поняття «службова особа».

Тема 10. Суб'єктивна сторона злочину

Суб'єктивна сторона злочину: поняття, ознаки, значення. Вина: поняття, форми, сутність, зміст, значення. Умисел та його види. Прямий умисел, його інтелектуальний та вольовий моменти. Непрямий умисел, його інтелектуальний та вольовий моменти. Необережність та її види. Злочинна самовпевненість, її інтелектуальний та вольовий моменти. Злочинна недбалість, її інтелектуальний та

вольовий моменти. Відсутність вини при заподіянні шкоди (казус, випадок): поняття та значення. Факультативні ознаки суб'єктивної сторони злочину: поняття, види, значення. Мотив злочину. Види мотивів. Мета злочину. Кримінально-правове вчення про помилку. Фактична помилка та її види. Юридична помилка та її види. Кримінально-правове значення помилки.

Тема 11. Обставини, що виключають злочинність діяння

Поняття та види обставин, що виключають злочинність діяння. Необхідна оборона: поняття, ознаки, умови правомірності. Перевищення меж необхідної оборони. Уявна оборона. Затримання особи, що вчинила злочин. Підстава та умови правомірності заподіяння. Крайня необхідність. Фізичний або психічний примус. Виконання наказу або розпорядження. Діяння, пов'язане з ризиком. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації.

Тема 12. Стадії вчинення умисного злочину

Поняття стадії злочину. Чинники, що впливають на визначення стадії злочину. Види стадій злочину за КК України. Закінчений злочин. Поняття закінченого злочину за КК України. Готування до злочину та види. Замах на злочин та його види. Кримінальна відповідальність за незакінчений злочин. Добровільна відмова при незакінченому злочині.

Тема 13. Співучасть у злочині

Поняття і ознаки співучасті у злочині. Види співучасників. Виконавець злочину. Організатор злочину. Пособництво до злочину: фізичне та інтелектуальне. Підбурювач до злочину. Форми співучасті. Група осіб. Група осіб за попередньою змовою. Організована група осіб. Злочинна організація. Відповідальність співучасників у вчиненні умисного злочину. Спеціальні питання відповідальності за співучасть. Причетність до злочину. Приховування злочину. Недонесення про злочин. Потурання злочину.

Тема 14. Множинність злочинів

Поняття множинності злочинів у кримінальному праві. Форми множинності злочинів. Поняття та види одиничного злочину. Повторність злочинів. Види повторності. Сукупність злочинів. Реальна та ідеальна сукупність злочинів. Рецидив злочинів. Види рецидиву злочинів. Правові наслідки множинності злочинів.

Тема 15. Поняття і мета покарання. Система і види покарань

Поняття та ознаки покарання. Мета покарання за КК України Система покарання та їх класифікація в кримінальному праві. Види покарання. Основні покарання. Додаткові покарання. Штраф. Позбавлення військового спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Громадські роботи. Виправні роботи. Службові обмеження для військовослужбовців. Конфіскація майна та її відмежування

від спеціальної конфіскації. Арешт. Обмеження волі. Тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців. Позбавлення волі на певний строк. Довічне позбавлення волі. Смертна кара як вид покарання в кримінальному праві окремих держав.

Тема 16. Призначення покарання

Принципи призначення покарання. Загальні засади призначення покарання. Ступінь тяжкості вчиненого діяння. Обставини, що пом'якшують і обтяжують покарання. Призначення покарання за незакінчений злочин і за злочин, вчинений у співучасті. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Призначення покарання за сукупністю злочинів. Призначення покарання за сукупністю вироків. Правила складання покарань і зарахування строку попереднього ув'язнення.

Тема 17. Звільнення від кримінальної відповідальності

Загальні положення звільнення від кримінальної відповідальності. Підстави та правові наслідки такого звільнення. Класифікація видів звільнення від кримінальної відповідальності та їх значення. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку зі зміною обстановки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.

Тема 18. Звільнення від покарання та його відбування

Поняття та юридична природа звільнення від покарання та його відбування. Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Обов'язки, які покладає суд на особу, звільнену від відбування покарання з випробуванням. Застосування додаткових покарань у разі звільнення від відбування основного покарання з випробуванням. Правові наслідки звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років. Звільнення від покарання за хворобою. Звільнення від покарання на підставі закону України про амністію або акта про помилування.

Тема 19. Поняття судимості. Погашення і зняття судимості

Поняття і значення судимості. Часові межі судимості. Обставини, які зумовлюють визнання особи такою, що не має судимості. Погашення судимості. Загальні умови та строки погашення судимості. Зняття судимості. Умови та підстави зняття судимості, що передбачені КК України. Правові наслідки судимості.

Тема 20. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх

Неповнолітні та малолітні як особливі суб'єкти охоронних кримінально-правових відносин. Звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності. Підстави звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру. Особливості застосування до неповнолітніх окремих видів покарань (штраф, громадські роботи, виправні роботи, арешт, позбавлення волі на певний строк). Призначення покарання неповнолітнім. Звільнення від відбування покарання з випробуванням щодо неповнолітніх. Звільнення від покарання з застосуванням примусових заходів виховного характеру. Звільнення від кримінальної відповідальності та відбування покарання неповнолітніх у зв'язку із закінченням строків давності. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання неповнолітніх. Погашення та зняття судимості щодо неповнолітніх.

Тема 21. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування

Поняття примусових заходів медичного характеру, їх юридична природа та основний кримінально-правовий зміст. Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру. Види примусових заходів медичного характеру. Поняття примусового лікування, його юридична природа та основний кримінально-правовий зміст. Спеціальна конфіскація . випадки застосування спеціальної конфіскації.

Тема 22. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб

Підстави для застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру. Юридичні особи, до яких застосовуються заходи кримінально-правового характеру. Підстави для звільнення юридичної особи від застосування заходів кримінально-правового характеру. Види заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб. Штраф. Конфіскація майна. Ліквідація. Загальні правила застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру. Застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру за сукупністю злочинів

Тема 23. Поняття, система і значення Особливої частини кримінального права та основи кваліфікації злочинів

Поняття та система Особливої частини кримінального права. Значення Особливої частини кримінального права. Поняття кваліфікації злочинів. Кваліфікація злочинів та конкуренція норм. Види кваліфікації та їх значення.

Тема 24. Злочини проти основ національної безпеки України

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти основ національної безпеки України. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади Фінансування дій,

вчинених з метою насильницької зміни на повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни ним території або державного кордону України. Посягання на територіальну цілісність і недоторканість України. Державна зрада. Характеристика ознак. Посягання на життя державного чи громадського діяча. Диверсія. Шпигунство.

Тема 25-1. Злочини проти життя та здоров'я особи

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти життя та здоров'я. Умисне вбивство. Поняття та види. Склад умисного вбивства без обтяжуючих і пом'якшуючих обставин. Умисне вбивство при обтяжуючих обставинах. Види обтяжуючих обставин. Умисне вбивство при пом'якшуючих обставинах, його види. Умисне вбивство, вчинене у стані сильного душевного хвилювання. Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини. Вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Доведення до самогубства. Умисне тяжке тілесне ушкодження. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження. Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне у стані сильного душевного хвилювання. Умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Поняття перевищення меж необхідної оборони. Умисне легке тілесне ушкодження. Побой і мордування. Каткування. Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Незаконне проведення дослідів над людиною. Порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини. Незаконне проведення абортів. Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані. Порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини.

Тема 25-2. Злочини проти волі, честі та гідності особи

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти волі, честі та гідності особи. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини. Захоплення заручників. Підміна дитини. Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини. Експлуатація дітей. Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом. Незаконне поміщення в психіатричний заклад.

Тема 25-3. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. Зґвалтування. Насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом. Статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості. Розбещення неповнолітніх.

Тема 26. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина

Поняття, загальна характеристика і види проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина. Узагальнена

характеристика злочинів проти виборчого права та права брати участь у референдумі. Узагальнена характеристика злочинів проти особистих прав і свобод людини і громадянина. Узагальнена характеристика злочинів проти трудових прав. Порушення авторського права і суміжних прав. Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей.

Тема 27. Злочини проти власності

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти власності. Об'єкт та предмет цих злочинів. Система злочинів проти власності. Крадіжка. Грабіж. Розбій. Викрадання електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання. Вимагання. Шахрайство. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. Незаконне привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї. Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом.

Тема 28. Злочини у сфері господарської діяльності

Поняття, загальна характеристика і види злочинів у сфері господарської діяльності. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів чи білетів державної лотереї, марок акцизного збору чи голографічних захисних елементів. Незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, електронними грошима, обладнанням для їх виготовлення. Контрабанда. Зайняття гральним бізнесом. Фіктивне підприємництво. Протидія законній господарській діяльності. Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів). Доведення до банкрутства. Шахрайство з фінансовими ресурсами. Маніпулювання на фондовому ринку. Склад злочинів. Умисне введення в обіг на ринку України (випуск на ринок України) небезпечної продукції. Незаконне використання інсайдерської інформації.

Тема 29. Злочини проти довкілля

Поняття і види злочинів проти довкілля. Злочинів, що посягають на суспільні відносини у сфері охорони землі і її надр. Злочини, що посягають на суспільні відносини у сфері охорони води, атмосферного повітря. Злочини, що посягають на суспільні відносини у сфері охорони рослинного світу. Злочини, що посягають на суспільні відносини у сфері охорони тваринного світу.

Тема 30. Злочини проти громадської безпеки

Поняття, загальна характеристика та види злочинів проти громадської безпеки. Створення злочинної організації. Бандитизм. Поняття банди, її ознаки. Узагальнена характеристика терористичних злочинів. Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів

власності. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами.

Тема 31. Злочини проти безпеки виробництва

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти безпеки виробництва. Порушення вимог законодавства про охорону праці. Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою. Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах. Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки. Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд

Тема 31-1. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту. Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту. Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів. Угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна. Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства. Примушування працівника транспорту до невиконання своїх службових обов'язків. Порушення правил повітряних польотів. Порушення правил використання повітряного простору. Самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда. Ненадання допомоги судну та особам, що зазнали лиха. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами. Незаконне заволодіння транспортним засобом.

Тема 32. Злочини проти громадського порядку та моральності

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти громадського порядку та моральності. Групове порушення громадського порядку. Масові заворушення. Хуліганство. Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого. Жорстоке поводження з тваринами. Створення або утримання місць розпусти і звідництва. Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією. Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність.

Тема 33. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення

Поняття, загальна характеристика і види злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я населення. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту. Посів або вирощування снотворного маку чи конопель. Незаконне введення в організм наркотичних

засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин.

Тема 34. Злочини у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації

Поняття, загальна характеристика і види злочинів у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації. Розголошення державної таємниці. Втрата документів, що містять державну таємницю. Передача або збирання відомостей, що становлять конфіденційну інформацію, яка є власністю держави. Незаконне переправлення осіб через державний кордон України. Порухення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї. Ухилення від призову на строкову військову службу. Ухилення від призову за мобілізацією.

Тема 35. Злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян. Наруга над державними символами. Захоплення державних або громадських будівель чи споруд. Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу, працівника державної виконавчої служби. Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця. Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи. Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів.

Тема 35-1. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

Поняття, загальна характеристика і види злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Зловживання владою або службовим становищем. Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу. Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги. Службове підроблення. Службова недбалість. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. Незаконне збагачення. Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Підкуп особи, яка надає публічні послуги. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі. Зловживання впливом. Провокація підкупу.

Тема 36. Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин, систем, комп'ютерних мереж та злочини у сфері службової діяльності

Поняття і види. Незаконне втручання в роботу електронно-обчислювальних машин, систем та комп'ютерних мереж. Поняття і види злочинів у сфері службової діяльності. Зловживання владою або службовим становищем. Службова недбалість. Одержання хабара, давання хабара, провокація хабара.

Тема 37. Злочини проти правосуддя

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти правосуддя. Конституція України про основні принципи та порядок здійснення правосуддя в Україні. Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою. Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності. Примушування давати показання. Порушення права на захист. Втручання в діяльність судових органів. Погроза або насильство щодо судді, народного засідателя чи присяжного. Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист. Завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину. Злісна непокора вимогам адміністрації установи виконання покарань. Втеча з місця позбавлення волі або з-під варти. Приховування злочину.

Тема 38. Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини)

Поняття, загальна характеристика і види військових злочинів. Суб'єкти військових злочинів. Відповідальність за співучасть у цих злочинах осіб, які не є спеціальними суб'єктами. Непокора. Невиконання наказу. Опір начальникові або примушування його до порушення службових обов'язків. Погроза або насильство щодо начальника. Порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості. Дезертирство. Порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання. Самовільне залишення поля бою або відмова діяти зброєю. Добровільна здача в полон.

Тема 39. Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку

Поняття, загальна характеристика і види злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Особливості їх суспільної небезпечності та протиправності. Планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни. Застосування зброї масового знищення. Екоцид. Геноцид. Піратство. Найманство.

**ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ
З ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО»**

1. Борисов В. І. Кримінальна відповідальність за порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою: монографія/В.І. Борисов, Г.С. Крайник. – Х.: Юрайт, 2012. – 296 с.

2. Бурдін В.М. Осудність та неосудність (кримінально-правове дослідження): монографія / В. М. Бурдін. – Л.: ЛНУ ім. І. Франка, 2010. – 780 с.
3. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина: навч. посіб./ Р.В. Вереша. – 2-ге вид. – К.: Центр учб. л-ри, 2012. – 320 с.
4. Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст. 131). Зміни № 2292-VIII від 08.02.2018.
5. Кримінальне право України: Особлива частина: [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / [Ю.В. Баулін та ін.]; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. - 4-те вид., переробл. і допов. - Х.: Право, 2010. - 605 с.
6. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник / За ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова. - К.: Істина, 2011. - 1121 с.
7. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / С.В. Албул, А.М. Бабенко, О.А. Гритенко, В.Я. Конопельський та ін.; за ред. О.В.Меркулової, В.Я. Конопельського. – Одеса, 2017. – 430 с.
8. Кваліфікація злочинів: навч. Посібник/Г. М. Анісімов, О.О. Володіна, І.О. Зінченко та ін.; за ред. М. І. Панов. – Харків : Право, 2016. – 356 с.
9. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / За ред. М.І.Мельника, М.І.Хавронюка. – К.: Каннон, А.С.К., 2002. – 1104 с. - С. 131-141.
10. Мала енциклопедія кримінального права / НАН України, Київ. ун-т права; за заг. ред.: Ю. Л. Бошицького, З. А. Тростюк. – К.: Кондор, 2012. – 284 с.

ДИСЦИПЛІНА «ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО»

Тема 1. Загальні положення господарського права

Поняття господарського права як галузі права. Господарська діяльність: поняття та види. Поняття, ознаки та учасники господарських правовідносин. Методи господарсько-правового регулювання.

Тема 2. Суб'єкти господарських правовідносин

Поняття, ознаки та види суб'єктів господарювання. Поняття майна суб'єктів господарювання його склад та джерела формування. Права та обов'язки суб'єкта господарювання. Утворення та припинення суб'єкта господарювання. Установчі документи суб'єктів господарювання – юридичних осіб. Форми, методи державного керівництва економікою.

Тема 3. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності

Поняття та місце проведення державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Порядок проведення державної реєстрації фізичної особи – підприємця. Порядок проведення державної реєстрації юридичної особи. Державна реєстрація припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця.

Тема 4. Ліцензування господарської діяльності

Поняття ліцензії та види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню. Порядок отримання ліцензії суб'єктом господарювання. Підстави та порядок переоформлення ліцензії. Підстави та порядок анулювання ліцензії.

Тема 5. Правові основи технічного регулювання

Правове регулювання діяльності у сфері технічного регулювання, у тому числі оцінки відповідності вимогам технічних регламентів. Процедура проведення оцінки відповідності вимогам технічних регламентів. Здійснення державного ринкового нагляду і контролю нехарчової продукції.

Тема 6. Правове становище підприємств

Поняття, види та організаційно-правові форми підприємств. Казенні підприємства їх види та порядок створення. Особливості правового становища державних унітарних підприємств. Благодійні та інші неприбуткові організації у сфері господарювання.

Тема 7. Правове становище господарських товариств

Поняття та види господарських товариств. Правове становище акціонерних товариств. Правове становище товариства з обмеженою відповідальністю (ТОВ), товариства з додатковою відповідальністю (ТДВ). Правове становище повного та командитного товариства.

Тема 8. Правове регулювання господарських об'єднань

Поняття та ознаки об'єднань підприємств. Види об'єднань підприємств, їх організаційно-правові форми. Органи управління об'єднань підприємств. Майнові відносини в об'єднаннях підприємств.

Тема 9. Господарські зобов'язання

Поняття, види та підстави виникнення господарських зобов'язань. Виконання та забезпечення виконання господарських зобов'язань. Соціально-комунальні та публічні зобов'язання суб'єктів господарювання. Припинення та недійсність господарських зобов'язань.

Тема 10. Господарський договір

Поняття та ознаки господарського договору. Види господарських договорів. Порядок укладання господарських договорів. Умови та порядок здійснення державних закупівель. Порядок проведення відкритих торгів при здійсненні державних закупівель. Державне регулювання та контроль у сфері державних закупівель.

Тема 11. Господарсько-правова відповідальність

Поняття та ознаки господарсько-правової відповідальності. Підстава та склад господарсько-правової відповідальності. Види господарсько-правових санкцій. Адміністративно-господарські санкції.

Тема 12. Правове регулювання цін та ціноутворення

Поняття, функції, види та характеристика ціни. Характеристика державних фіксованих і регульованих цін і порядок їх установа. Відповідальність за порушення законодавства про ціни та ціноутворення.

Тема 13. Правові засади захисту економічної конкуренції

Поняття монопольного становища на ринку та зловживання ним. Монопольне становище суб'єкта господарювання. Антиконтурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання, зловживання монопольним становищем на ринку. Види монопольних зловживань. Розгляд справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Тема 14. Правове регулювання господарсько-торгівельної діяльності

Поняття та види господарсько-торгівельної діяльності. Об'єкти та суб'єкти господарсько-торгівельної діяльності. Матеріально-технічне постачання та збут, як форма господарсько-торговельної діяльності.

Тема 15. Правове регулювання біржової торгівлі

Поняття, ознаки та види бірж. Правове становище товарної біржі: порядок створення, функції. Правовий статус товарної біржі: поняття, права та обов'язки. Правовий статус фондової біржі: поняття, порядок створення та припинення діяльності.

Тема 16. Правове регулювання оренди та лізингу у сфері господарювання

Поняття оренди та лізингу, їх порівняльна характеристика. Об'єкти та суб'єкти лізингу. Види та форми лізингу. Порядок проведення конкурсу на право укладання договорів оренди державного майна. Порядок укладання договорів оренди (простий, складний).

Тема 17. Правове регулювання послуг на іпотечному ринку

Виникнення, застосування і пріоритет іпотеки. Предмет іпотеки. Оформлення іпотеки. Заставна, її форма і зміст. Підстави для звернення стягнення на предмет іпотеки.

Тема 18. Правові засади приватизації державного та комунального майна

Поняття та цілі приватизації майна. Державна програма приватизації: призначення, зміст, порядок і форма затвердження. Об'єкти приватизації. Державні органи приватизації, їх основні повноваження. Етапи приватизації державного майна.

Тема 19. Правове регулювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання

Поняття та види фінансової діяльності. Банківська діяльність: поняття, загальна характеристика. Страхування у сфері господарювання. Аудиторська діяльність як вид підприємницької діяльності, загальна характеристика.

Тема 20. Правове регулювання транспортної діяльності

Правове регулювання транспортної діяльності. Суб'єкти господарської діяльності в транспортній сфері, їх види, права та обов'язки. Договори з організації вантажних перевезень.

Тема 21. Правове регулювання комерційного посередництва (агентських відносин)

Поняття, ознаки та суб'єкти комерційного посередництва. Агентський договір та його зміст. Брокерська діяльність. Припинення агентського договору та відповідальність за його порушення.

Тема 22. Правове регулювання комерційної концесії

Поняття комерційної концесії. Порядок укладання та реєстрація договору комерційної концесії. Права та обов'язки сторін за договором комерційної концесії. Припинення договору комерційної концесії.

Тема 23. Концесійна діяльність в Україні

Поняття та ознаки концесійної діяльності в Україні. Концесійний договір. Припинення діяльності державного або комунального підприємства, майно якого передається в концесію та передача об'єкта концесії.

Тема 24. Правове регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності

Поняття та види інвестицій. Суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності. Види та форми інвестиційної діяльності. Поняття інноваційного інвестування.

Тема 25. Правове регулювання спеціальних режимів господарської діяльності

Поняття та характеристика вільних економічних зон. Види спеціальних режимів господарювання. Порядок створення та ліквідація спеціальних вільних економічних зон. Управління спеціальними (вільними) економічними зонами.

Тема 26. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні

Поняття, види та принципи зовнішньоекономічної діяльності. Характеристика суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності їх права та обов'язки. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 27. Правове регулювання неплатоспроможності та банкрутства

Поняття та суб'єкти банкрутства. Провадження у справах про банкрутство. Черговість задоволення претензій кредиторів. Наслідки визнання боржника банкрутом.

Тема 28. Правовий захист прав та інтересів суб'єктів господарювання

Поняття та види захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання. Досудове врегулювання господарських спорів. Виконавчий напис нотаріуса.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ З ДИСЦИПЛІНИ «ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО»

1. Актуальні проблеми господарського права (Особлива частина): навч. посібник / за ред. В. С. Щербина, В. В. Резнікова. – Київ : Ліра-К, 2016. – 800 с.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. (станом на 04.03.2015 р.) // Відомості Верховної Ради України . – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.
3. Жорнокуй Ю.М., Гетманець О.П., Шуміло О.М. Господарське право України : навч. посіб.: у 2 ч. Ч. 1 ; за заг. ред. О. Гетманець, Ю.Жорнокуя, О.М. Шуміла – К. : Хай-Тек Прес, 2013. – 400 с.
4. Задихайло Д.В., Пашков В.М., Бойчук Р.П. та ін. Господарське право: підручник / за заг. ред. Д.В. Задихайла, В.М. Пашкова. – Х.: Право, 2012. – 696 с.

5. Несинова С. В., Воронко В.С., Чебикіна Т.С. Господарське право України. Навч. посіб. / за заг. ред. С.В. Несиної. – К.: Центр учбової літератури, 2012. - 564 с.
6. Судова практика з питань господарського права / упоряд.: В.І. Борисова [та ін.]. – Х.: Право, 2012. – 432 с.
7. Щербина В.С. Господарське право України: підручник: В.С. Щербина. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – 640 с.

ДИСЦИПЛІНА «ТРУДОВЕ ПРАВО»

Тема 1. Предмет, метод та система трудового права України

Вступ. Поняття трудового права України як галузі права. Суспільні трудові відносини, що становлять предмет регулювання трудового права. Метод правового регулювання трудових відносин. Функції трудового права України. Система трудового права України. Відмежування трудового права від суміжних галузей права.

Тема 2. Джерела трудового права

Поняття джерел трудового права України, їх класифікація. Конституція України як основне джерело трудового права. Кодекс законів про працю України та інші законодавчі акти України, що регулюють трудові відносини. Підзаконні акти, що регулюють трудові відносини. Локальні правові норми.

Тема 3. Принципи трудового права

Поняття основних принципів трудового права України. Основні права і свободи громадян, закріплені в Конституції України, що визначають принципи правового регулювання трудових відносин. Принципи трудового права, закріплені в Кодексі законів про працю України та інших законодавчих актах про працю. Зміст принципів трудового права.

Тема 4. Суб'єкти трудового права

Поняття суб'єкта трудового права України. Громадяни як суб'єкти трудового права України. Власник або уповноважений ним орган як суб'єкт трудового права. Трудовий колектив як суб'єкт трудового права України. Профспілкові органи та інші уповноважені на представництво трудовим колективом органи як суб'єкти трудового права. Державні органи, які є суб'єктами трудового права.

Тема 5. Міжнародно-правове регулювання праці.

Поняття міжнародно-правового регулювання праці. Джерела міжнародно-правового регулювання праці. Мета, завдання, функції та принципи міжнародного трудового права. Суб'єкти міжнародного трудового права та особливості їх правового статусу. Міжнародно-правові стандарти у сфері праці та трудових відносин.

Тема 6. Правове регулювання соціального партнерства

Поняття соціального партнерства, його мета та форми. Нормативне регулювання соціального партнерства. Соціальні партнери та органи соціального партнерства. Поняття, значення та види колективних угод.

Тема 7. Колективний договір

Поняття колективного договору. Поняття колективних угод та їх види. Зміст та структура колективного договору. Колективні переговори по укладенню

колективного договору. Порядок вирішення розбіжностей, що виникають під час ведення колективних переговорів. Реалізація колективного договору і контроль за його дією, відповідальність за порушення колективного договору.

Тема 8. Правова організація працевлаштування громадян

Поняття, форми зайнятості населення в умовах ринкових відносин. Поняття, форми і організація працевлаштування. Правове регулювання працевлаштування громадян України. Державні гарантії права на вибір виду зайнятості в Україні. Поняття безробітного і його правове становище.

Тема 9. Трудовий договір

Поняття і значення трудового договору. Відмінність трудового договору від суміжних цивільно-правових договорів. Сторони трудового договору. Зміст трудового договору. Порядок укладення трудового договору. Форма трудового договору. Види трудових договорів. Особливості окремих видів трудових договорів. Загальний порядок укладення трудового договору. Зміна умов трудового договору. Переведення на іншу роботу. Зміна істотних умов праці.

Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу. (ст.40 КЗпП України). Додаткові підстави розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу (ст. 41 КЗпП України). Порядок звільнення з роботи і проведення розрахунку.

Тема 10. Робочий час і час відпочинку

Поняття робочого часу за трудовим договором. Види робочого часу. Режим та облік робочого часу і порядок його встановлення. Поняття надурочних робіт і порядок їх проведення. Чергування. Поняття відпочинку та його види. Трудові відпустки. Цільові відпустки, що не належать до часу відпочинку. Відпустки без збереження заробітної плати. Порядок надання відпусток.

Тема 11. Оплата праці

Поняття оплати праці, її структура і функції. Нормування праці. Тарифна система в оплаті праці та її складові елементи. Системи оплати праці. Особливості оплати праці при відхиленні від умов роботи, передбачених тарифами. Загальний порядок нарахування і виплати заробітної плати. Обчислення середнього заробітку. Гарантійні виплати і доплати, компенсації.

Преміювання працівників.

Тема 12. Правове регулювання соціального забезпечення та захисту населення

Поняття соціального забезпечення та його правові форми. Здійснення соціального захисту осіб постраждалих від Чорнобильської катастрофи. Здійснення соціального захисту осіб із зниженою працездатністю. Соціальне забезпечення вагітних жінок та жінок, які мають дітей. Соціальний захист дітей війни.

Тема 13. Охорона праці

Поняття охорони праці та її правове забезпечення. Норми і правила з техніки безпеки і виробничої санітарії. Інструктаж і навчання працівників правилам з техніки безпеки і виробничої санітарії. Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій. Охорона праці жінок, неповнолітніх, осіб зі зниженою працездатністю. Нагляд і контроль за додержанням законодавства про охорону праці.

Тема 14. Пенсійне забезпечення

Поняття пенсій за законодавством України. Поняття трудового стажу та його значення для виплати пенсій. Види пенсій. Недержавне пенсійне забезпечення.

Тема 15. Трудова дисципліна

Поняття трудової дисципліни та методи її забезпечення. Внутрішній трудовий розпорядок на підприємствах, в установах та організаціях. Система заходів заохочення працівників як засіб забезпечення трудової дисципліни. Юридична відповідальність за порушення трудових обов'язків. Поняття дисциплінарного проступку. Заходи стягнення за порушення трудових обов'язків і порядок їх застосування. Громадські заходи стягнення і впливу за порушення трудової дисципліни.

Тема 16. Матеріальна відповідальність

Поняття матеріальної відповідальності. Правові підстави та умови матеріальної відповідальності працівників. Види матеріальної відповідальності працівників: обмежена, повна, підвищена. Порядок визначення розміру шкоди. Порядок відшкодування шкоди. Колективна (бригадна) матеріальна відповідальність. Матеріальна відповідальність власника за шкоду, заподіяну працівникові.

Тема 17. Нагляд та контроль за порушенням законодавства про працю

Поняття та основні види нагляду і контролю. Державний нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю. Органи державного пожежного нагляду, органи і установи санітарно-епідеміологічної служби. Органи судової влади і прокуратури. Відповідальність за порушення трудового законодавства і правил з охорони праці.

Тема 18. Трудові спори

Поняття, предмет та класифікація трудових спорів. Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів. Поняття та види колективних трудових спорів.

Порядок розгляду колективних трудових спорів. Правове регулювання проведення страйків.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ З ДИСЦИПЛІНИ «ТРУДОВЕ ПРАВО»

1. Збірник законодавчих актів про працю: станом на 10 січня 2013 р. / упоряд.: Г. С. Гончарова, В. В. Жернаков, О. В. Черкасов. – Х. : Право, 2013. – 512 с.
2. Кодекс законів про працю України: Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки. Кодекс України від 10.12.1971, №322-VIII. Остання редакція від 20.01.2018. Внесення змін (закон від 19.12.2017 N 2249-VIII /2249-19)
3. Кисельова О.І. Трудове право України: навч. посіб./ О.І. Кисельова, Т.А. Кобзева. - Суми: СумДУ, 2017. - 309 с.
4. Порядок здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю: збірник законодавчих і нормативних актів: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 черв. 2017 р.:(офіц. текст). – К.: Паливода А. В., 2017. – 60 с.
5. Про оплату праці: Закон України № 108 від 24.03.1995 р. // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1995, N 17, ст.121
6. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України № 137 від 3.03. 1998 р // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1998, № 34, ст.227
7. Трудове право: підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.]/ В.В. Жернаков, С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко та ін.; за ред. В.В. Жернакова. – Х. : Право, 2012. – 496 с.
8. Трудове право України: підручник /За загальною редакцією М.І. Іншина, В.Л. Костюка, В.П. Мельника. Вид. 2-ге, перероб. і доп. – Київ: Центр учбової літератури, 2016. – 472 с.

ДИСЦИПЛІНА «ФІНАНСОВЕ ПРАВО»

Тема 1. Фінанси та фінансова система

Поняття та зміст фінансів та грошей. Фінанси як юридична та економічна категорії. Фінансові операції та їх види. Поняття публічних фінансів, їх функції та види. Поняття фінансової системи та її складові. Основні концепції щодо природи та змісту фінансової системи.

Тема 2. Правові основи фінансової діяльності держави.

Поняття, мета, принципи та методи фінансової діяльності держави. Форми фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування. Органи державної влади, які здійснюють фінансову діяльність держави, їх компетенція. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері фінансової діяльності.

Тема 3. Предмет і система фінансового права як галузі права

Поняття фінансового права, його предмет та метод. Фінансове право та його місце в системі права України. Система фінансового права. Поняття джерел фінансового права та їх класифікація. Фінансове право і наука фінансового права. Функції та принципи науки фінансового права. Методологія науки фінансового права. Розвиток науки фінансового права. Завдання і актуальні проблеми науки фінансового права.

Тема 4. Фінансово-правові норми і фінансово-правові відносини, їх особливості і види

Поняття та особливості фінансово-правових норм. Структура фінансово-правових норм. Класифікація фінансово-правових норм. Поняття фінансових правовідносин, їх особливості. Види фінансових правовідносин.

Тема 5. Правові засади фінансового контролю

Поняття, зміст та значення фінансового контролю в Україні. Принципи фінансового контролю. Види фінансового контролю. Форми фінансового контролю. Методи фінансового контролю. Компетенція представницьких та виконавчих органів держави у сфері здійснення фінансового контролю. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо здійснення фінансового контролю.

Тема 6. Бюджет як центральна ланка фінансової системи України. Бюджетне право та бюджетні правовідносини

Поняття та значення бюджету (економічне, соціальне, політичне, юридичне) для функціонування держави й органів місцевого самоврядування. Ознаки, принципи та функції бюджету. Види бюджетів. Поняття, предмет та метод бюджетного права. Джерела бюджетного права та бюджетне законодавство. Поняття та особливості бюджетно-правових норм. Класифікація бюджетно-правових норм. Поняття та особливості бюджетно-правових відносин.

Тема 7. Правові основи бюджетної системи України. Бюджетні повноваження України та органів місцевого самоврядування

Бюджетна система України: склад та принципи побудови. Структура та призначення бюджетної класифікації, її складові. Склад бюджету: фонди, доходи, видатки. Поняття, зміст та види бюджетних повноважень. Порядок розподілу доходів і видатків між різними ланками бюджетної системи.

Тема 8. Бюджетний процес в Україні. Характеристика стадій бюджетного процесу

Поняття та зміст бюджетного процесу. Принципи бюджетного процесу. Стадії бюджетного процесу. Учасники бюджетного процесу. Загальна характеристика першої стадії бюджетного процесу – складання проекту Державного бюджету. Розгляд та затвердження Державного бюджету України. Виконання Державного бюджету України. Бухгалтерський облік та звітність про виконання Державного бюджету України. Складання, розгляд, затвердження, виконання та звітність місцевих бюджетів. Порядок подання та розгляду законопроектів, що впливають на показники бюджету та введення в дію таких законів. Безспірне списання коштів бюджету та відшкодування збитків, завданих бюджету. Порядок здійснення державних (місцевих) запозичень та управління державним (місцевим) боргом. Гарантії та граничні обсяги державного і місцевого боргу.

Тема 9. Правовий режим цільових публічних фондів коштів

Поняття та система державних цільових позабюджетних фондів коштів. Правові засади організації та діяльності: Пенсійного фонду України; Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань; Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності; Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття; Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Правові гарантії у сфері соціального захисту та реабілітації інвалідів.

Тема 10. Відповідальність за порушення фінансового законодавства

Поняття, ознаки (загальні і специфічні) та функції фінансово-правової відповідальності. Принципи фінансово-правової відповідальності. Відповідальність за порушення фінансового законодавства в системі юридичної відповідальності. Фінансове правопорушення, його ознаки та склад. Поняття та ознаки фінансових санкцій. Види фінансових санкцій. Загальна характеристика фінансової відповідальності за податкові правопорушення. Правове регулювання відповідальності за порушення бюджетного законодавства.

Тема 11. Характеристика основних фінансово-правових інститутів зарубіжних країн

Загальна характеристика органів управління державними фінансами в зарубіжних країнах. Бюджетне право зарубіжних країн. Основи оподаткування в зарубіжних країнах.

Тема 12. Правові засади регулювання державних доходів та їх система. Правові засади організації податкової системи України

Поняття та класифікація публічних доходів. Поняття, склад і види державних і місцевих доходів, основи їх правового регулювання. Характеристика доходів, що закріплюються за бюджетами місцевого самоврядування. Доходи місцевих бюджетів, що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів. Поняття, ознаки, функції та елементи податку як юридичної категорії. Види податків. Загальна характеристика, структура та елементи податкової системи України.

Тема 13. Податкове право в системі фінансового права України

Місце складного інституту податкового права в системі фінансового права та його зв'язок з іншими галузями права. Предмет та методи правового регулювання податкового права. Принципи податкового права. Джерела податкового права. Податкове законодавство. Податковий кодекс України як основне джерело податкового права: аналіз його розділів.

Тема 14. Податкові правовідносини та податково-правові норми

Специфіка податкових правовідносин. Класифікація податкових правовідносин. Права та обов'язки суб'єктів податкових правовідносин. Підстави виникнення, зміни і припинення податкових правовідносин. Податково-правові норми. Характеристика загальних рис.

Тема 15. Податкова система України

Загальна характеристика становлення податкової системи України та системи оподаткування. Суть і функції податків та зборів, їх законодавче закріплення. Класифікація податків. Відмінні ознаки податку і збору. Принципи побудови системи оподаткування. Порядок становлення та скасування податків і зборів. Шляхи вдосконалення податкової системи України Зарубіжний досвід.

Тема 16. Правовий механізм податку та його елементи

Загальна характеристика елементів податку і збору. Порядок адміністрування податків і зборів. Податкова звітність. Порядок декларування доходів. Юридичний порядок застосування податкової пільги. Види податкових пільг. Поняття податкового боргу. Порядок погашення та порядок врегулювання податкової заборгованості.

Тема 17. Способи забезпечення виконання платниками податкового законодавства

Загальна характеристика забезпечення виконання платниками податкового законодавства. Поняття податкового обов'язку платника податку, його виникнення та припинення. Особливості гарантій забезпечення виконання зобов'язань по сплаті податків і зборів платниками податків. Порядок розстрочення та відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу

платника податків. Поняття, зміст та особливості податкової застави. Порядок узгодження операцій із заставленим майном. Підстави виникнення та припинення податкової застави. Поняття та особливості адміністративного арешту майна платника податків. Види адміністративного арешту майна та їх характеристика. Підстави накладення та припинення адміністративного арешту майна платника податку. Особливості та сутність списання безнадійного податкового боргу. Строки давності та їх застосування. Сучасні проблеми та перспективи забезпечення виконання платниками податкового законодавства в Україні.

Тема 18. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію податкової та митної політики. Організація податкового контролю

Загальна характеристика юридичної відповідальності за порушення податкового законодавства. Поняття фінансової відповідальності та загальні умови притягнення до фінансової відповідальності. Особливості, строки застосування, сплата, стягнення та оскарження сум штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) за порушення податкового законодавства. Поняття пені, особливості нарахування, зупинення строків нарахування та порядок сплати пені за порушення податкового законодавства. Характеристика адміністративної відповідальності за порушення податкового законодавства.

Особливості кримінальної відповідальності у сфері оподаткування. Проблемні аспекти відповідальності за порушення податкового законодавства на сучасному етапі та перспективи вирішення. Реформування законодавства щодо відповідальності за порушення у сфері оподаткування.

Тема 19. Відповідальність за порушення податкового законодавства

Поняття, сутність та види відповідальності за порушення податкового законодавства. Поняття фінансової відповідальності, її види та порядок застосування. Адміністративна відповідальність за порушення податкового законодавства. Кримінальна відповідальність у сфері оподаткування.

Тема 20. Усунення подвійного оподаткування

Поняття подвійного оподаткування, його види. Методи усунення подвійного оподаткування. Міжнародний договір як механізм усунення подвійного оподаткування.

Тема 21. Оподаткування прибутків підприємств

Платники податку на прибуток підприємств. Поняття об'єкта оподаткування податку на прибуток підприємств. Ставки податку. Порядок нарахування та сплати податку на прибуток підприємств.

Тема 22. Правове регулювання податку на доходи фізичних осіб

Податок з доходів фізичних осіб та його правове регулювання. Платники податку з доходів. Особливості нарахування та сплати окремих видів доходів. Ставки податку з доходів фізичних осіб залежно від виду отриманого доходу.

Оподаткування операцій з продажу об'єктів нерухомого майна. Забезпечення виконання податкових зобов'язань. Відповідальність.

Тема 23. Податок на додану вартість

ПДВ, його характеристика. Платники ПДВ, порядок їх реєстрації в контролюючих органах. Об'єкт оподаткування ПДВ. Ставки податку. Застосування нульової ставки. Особливості нарахування та сплати ПДВ. Податкова накладна.

Тема 24. Акцизний податок

Поняття та класифікаційні ознаки акцизного податку. Платники податку. Об'єкти оподаткування. Підакцизні товари та ставки податку. Порядок обчислення податку. Контроль за сплатою. Виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів.

Тема 25. Мито

Митні платежі в системі оподаткування, їх види. Мито, що стягується при переміщенні товарів через митну територію України. Поняття митної вартості та методи її визначення. Порядок нарахування та сплати мита. Державне мито, його правове регулювання. Платники та об'єкти оподаткування.

Тема 26. Екологічний податок

Загальна характеристика, особливості та сутність екологічного оподаткування в Україні. Платники екологічного податку, їх види та ознаки.

Об'єкт та база оподаткування екологічного податку. Особливості та види ставок екологічного податку. Порядок подання податкової звітності та сплати податку платником. Характеристика та види органів, що забезпечують контроль правильності визначення платниками фактичних обсягів радіоактивних відходів. Особливості застосування пільг при оподаткуванні екологічним податком в Україні. Проблеми та перспективи вдосконалення адміністрування екологічного податку за законодавством України.

Тема 27. Рентна плата

Особливості, сутність та загальна характеристика рентної плати в Україні. Склад рентної плати та її характеристика. Особливості рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин. Характеристика рентної плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. Особливості рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України. Характеристика рентної плати за спеціальне використання води. Характерні ознаки рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів. Особливості рентної плати за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України. Проблеми та перспективи адміністрування рентної плати в Україні на сучасному етапі.

Тема 28. Податок на майно

Сутність та види майнового оподаткування. Транспортний податок. Земельний податок. Податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки.

Тема 29. Місцеві податки і збори

Характеристика, особливості та сутність місцевого оподаткування в Україні. Загальні положення спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності. Порядок обрання або переходу на спрощену систему оподаткування, або відмови від спрощеної системи оподаткування платником податку. Порядок реєстрації та анулювання реєстрації платників єдиного податку. Особливості платників єдиного податку та види груп платників. Ставки податку, порядок нарахування та строки сплати єдиного податку. Особливості ведення обліку і складення звітності платниками єдиного податку. Особливості нарахування, сплати та подання звітності з окремих податків і зборів платниками єдиного податку. Загальна характеристика збору за місця для паркування транспортних засобів. Платники, об'єкт і база оподаткування збором за місця для паркування транспортних засобів. Ставки, порядок обчислення та строки сплати збору за місця для паркування транспортних засобів. Характеристика, особливості та сутність туристичного збору. Платники, об'єкт і база оподаткування туристичного збору. Особливості справляння та порядок сплати туристичного збору до місцевого бюджету. Проблемні аспекти місцевого оподаткування на сучасному етапі в Україні та шляхи їх вирішення.

Тема 30. Правове регулювання державних видатків в Україні

Поняття та класифікація видатків та державних видатків. Суб'єкти суспільних правовідносин щодо витрачання грошових ресурсів. Об'єкт інституту державних видатків. Система державних видатків. Характеристика принципів фінансування державних видатків. Видатки на утримання органів державного управління, органів місцевої влади та місцевого самоврядування.

Поняття державних витрат та характеристика фінансових правовідносин, що виникають у зв'язку з державними витратами.

Тема 31. Правові основи кошторисно-бюджетного фінансування

Поняття, режими та принципи бюджетного фінансування. Поняття, принципи, суб'єкти та об'єкти кошторисно-бюджетного фінансування. Поняття, види та зміст кошторису, його правове значення та особливості. Складання та затвердження та особливості виконання кошторису. Суть програмно-цільового методу фінансування. Та правові засади реалізації програмно-цільового методу. Поняття та види власних надходжень бюджетних установ.

Тема 32. Правовідносини у сфері державного кредиту

Поняття, ознаки, принципи й функції державного (місцевого) кредиту. Характеристика державного (місцевого) кредиту як економічної та правової категорії. Відмінності між державним та банківським кредитом. Форми державного кредиту. Державні та місцеві запозичення: поняття, принципи,

функції та порядок здійснення. Право на здійснення запозичень: державних внутрішніх та зовнішніх запозичень, внутрішніх місцевих запозичень, зовнішніх місцевих запозичень. Повноваження органів законодавчої та виконавчої влади, органів місцевого самоврядування у сфері державного (місцевого) кредиту.

Тема 33. Державний і муніципальний борги

Державний і муніципальний борг: поняття, види, форми та класифікація. Характеристика видів боргових зобов'язань: за формою, за терміном. Поняття управління державним і муніципальним боргом, методи здійснення. Поняття та характеристика державних позик.

Тема 34. Ринки фінансових послуг як предмет фінансово-правового регулювання

Поняття, основні завдання та механізм державного регулювання ринку фінансових послуг. Повноваження Національного банку України як державного регулятора на ринку фінансових послуг. Поняття та характеристика банківської діяльності та банківської системи України. Правові засади організації банківського нагляду. Застосування юридичної відповідальності за порушення банківського законодавства. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України як державний регулятор на ринку фінансових послуг. Завдання, функції та повноваження Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Діяльність небанківських фінансових установ на ринку фінансових послуг: кредитна спілка, інститут спільного інвестування, недержавний пенсійний фонд, ломбард, страхова компанія. Організація фінансового моніторингу на ринку фінансових послуг. Поняття фінансового моніторингу. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу. Здійснення фінансового моніторингу фінансовими установами. Саморегулівні організації фінансових посередників.

Тема 35. Правове регулювання грошового обігу та безготівкових розрахунків в Україні

Поняття та види грошей. Характеристика грошової системи держави та правові основи грошового обігу в Україні. Поняття та характеристика видів платіжних систем в Україні. Характеристика та структура грошового обороту. Порядок ведення готівкового та безготівкового грошового обігу. Вимоги до організації готівкових розрахунків. Поняття готівкових розрахунків. Ліміт каси. Порядок оформлення касових операцій. Приймання готівки. Видача готівки. Поняття банківських рахунків. Юридичне оформлення рахунків юридичних осіб у банках. Види і класифікація банківських рахунків. Правові основи та правила ведення безготівкових розрахункових відносин та розрахунків в іноземній валюті. Платіжне доручення, платіжна вимога-доручення та платіжна вимога як платіжні інструменти. Застосування розрахункових чеків, векселів та акредитивів у безготівкових розрахунках. Розрахунки за допомогою систем дистанційного обслуговування, кредитних карток. Відповідальність за

правопорушення у сфері готівкових та безготівкових розрахунків і грошово-касового обслуговування.

Тема 36. Правові засади валютного регулювання та валютного контролю

Поняття валюти, її призначення та сфера використання. Характеристика національної, іноземної і колективної валют. Поняття та види валютних операцій. Поняття, основи формування, види та методи регулювання валютного курсу. Конвертованість валюти, її види та механізми забезпечення. Поняття та типи валютного режиму. Поняття та характеристика елементів національної валютної системи. Валютні фонди, їх види. Поняття, об'єкт, предмет, метод та характеристика видів валютного регулювання. Характеристика органів державної влади, що здійснюють валютне регулювання. Валютні обмеження. Валютний контроль. Правовий режим валютного контролю. Мета і головні напрями валютного контролю. Функції валютного контролю. Характеристика органів, що здійснюють валютний контроль. Відповідальність за порушення валютного законодавства. Види санкцій, що застосовуються за порушення валютного законодавства.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВЕ ПРАВО»

1. Бандурка О.М., Панікаров В.Д., Попова С.М. Податкове право. Науково-практичний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 312с.
2. Кучерявенко М. П. Податкове право України – підручник / М.Кучерявенко. – Х. : Право, 2012. – 528 с.
3. Податкове право України: альбом схем: навч. посіб./ [Л.М. Касьяненко, А.В. Цимбалюка, Ю.І. Аністратенко, Н.І. Блащук]; за заг. Редакцією Л.М. Касьяненко. - К.: Алерта, 2013.- 112с.
4. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI//Відомості Верховної Ради України – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17. – Ст. 112.
5. Податкове право України: навч. посібник / за ред. О. П. Гетманець, О.М. Шуміло. – Київ : Хай-Тек Прес, 2013. – 432 с.
6. Фінансове право: навч. посіб. /За заг. ред. А.Г. Чубенка, Д.М. Павлова / К.: КНТ, 2014.- 600 с.
7. Фінансове право (у запитаннях і відповідях): навчальний посібник/ Л.М. Касьяненко, Ю.І. Аністратенко, Л.Л. Баланюк та ін.; за заг. ред. Л.М. Касьяненко. - Ірпінь: Видавництво Національного університету ДПС України, 2014.- 318с.
8. Фінансове право України (альбом схем): навч. посіб./ [Л.М. Касьяненко, А.В. Цимбалюк, Ю.О. Фоменко]; за заг. редакцією Л.М. Касьяненко. - К.: Алерта, 2014.-270с.
9. Фінансове право: навч. посіб. / М.О. Мацелик, Т.О. Мацелик, В.А. Пригоцький; за ред. В.К.Шкарупи. - К.: Знання, 2011.- 815с.

ЗРАЗОК ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Державна фіскальна служба України
Університет державної фіскальної служби України

ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ

фахового вступного випробування
при вступі на навчання для здобуття ступеня бакалавра на I курс (зі скороченим терміном навчання) та на II-III курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) на основі здобутого ОКР молодшого спеціаліста галузі знань 08 «Право», 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 081 «Право» та 293 «Міжнародне право»

На виконання завдань тесту Вам дається 2 години.

На кожне завдання пропонуються 4 варіанти відповіді.

Тільки один варіант відповіді є правильним.

Ніяких виправлень у бланку відповідей не допускається.

Критерій оцінювання завдання:

Вступне тестове завдання з 1 до 50 оцінюються в 2 бали.

Хай Вам щастить!

Варіант №___

1. Позначте назву виду форми правління:
А) демократична республіка; В) авторитарна республіка;
Б) абсолютна монархія; Г) диктатура.
2. Позначте відповідь, у якій не міститься ознака правової держави.
А) поділ влади на законодавчу, виконавчу і судову; В) верховенство права;
Б) єдиним джерелом влади є народ; Г) система податків.
3. Позначте структурний елемент правовідносин.
А) суб'єкт; Б) суб'єктивна сторона; В) об'єктивна сторона;
Г) предмет.
4. Позначте вид правомірної поведінки.
А) задоволення інтересу; Б) самооборона; В) використання права;
Г) притримання.
5. Позначте форму державного устрою України.
А) унітарна держава; Б) федерація; В) конфедерація; Г) імперія.
6. Позначте підставу припинення громадянства.
А) позбавлення громадянства; В) визнання особи безвісно відсутньою;

Б) вихід із громадянства; Г) засудження особи за злочин проти безпеки людства.

7. Позначте вид юридичного факту, яким є втрата громадянства.

А) юридичний вчинок; Б) правочин; В) адміністративний акт; Г) судове рішення.

8. За Бюджетним кодексом України забезпечення виконання Державного бюджету України покладено на:

- А) Верховну Раду України;
- Б) Рахункову палату України;
- В) Міністерство фінансів України та Державну казначейську службу України;
- Г) Кабінет Міністрів України.

9. Позначте умову дійсності правочину, якої не було дотримано, у випадку укладення правочину особою, яка не мала достатнього обсягу дієздатності для укладення такого правочину щодо:

А) єдності волі та волевиявлення; Б) сторін; В) форми; Г) змісту.

10. Позначте обов'язки наймача жилого приміщення за договором.

- А) своєчасно вживати заходів до усунення виявлених у квартирі несправностей;
- Б) здійснювати обслуговування будинку;
- В) вимагати від наймодавця згідно із законодавством виконання покладених на нього обов'язків;
- Г) надавати наймодавцю посильну допомогу у проведенні капітального ремонту житла.

11. Позначте вид недійсного шлюбу.

- А) фіктивний; Б) укладений під впливом насильства;
- В) укладений під впливом обману; Г) укладений „за розрахунком”.

12. Позначте вид матеріальної відповідальності, яку нестиме працівник у разі заподіяння шкоди підприємству не при виконанні трудових обов'язків.

А) обмежену; Б) підвищену; В) повну; Г) субсидіарну.

13. Позначте права природокористувачів.

- А) безпечно для життя та здоров'я навколишнє природне середовище;
- Б) об'єднання в громадські природоохоронні формування;
- В) вільний доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища;
- Г) використання корисних властивостей природних ресурсів.

14. Вкажіть мінімальний розмір відрахувань до резервного фонду від прибутку банку до досягнення ними 25 % розміру регулятивного капіталу банку:

А) 2 %; Б) 5 %; В) 10 %; Г) 20 %.

15. Позначте злочин проти власності, який не характеризується корисливим мотивом.

- А) крадіжка; В) вимагання;
 Б) умисне знищення або пошкодження майна; Г) розбій.

16. Абсолютні правовідносини можуть бути:

- А) тільки договірними;
 Б) тільки позадоговірними;
 В) як договірними, так і позадоговірними;
 Г) договірними завжди, а позадоговірними тільки у виняткових випадках.

17. Держава, яка за формою правління є абсолютною монархією, не може бути правовою державою, оскільки у такій державі:

- А) відсутній поділ влади;
 Б) не може бути високої правової культури населення;
 В) дуже поширеним явищем є корупція;
 Г) немає громадян, а є піддані.

18. Не є свідомим і вольовим вчинком людини у формі дії така обставина, що виключає злочинність діяння, як:

- А) необхідна оборона; В) діяння, пов'язане з ризиком;
 Б) крайня необхідність; Г) непереборний фізичний примус.

19. Галуззю права, єдине джерело якої не містить норм із будь-яких інших галузей права, є:

- А) цивільне право; Б) земельне право; В) кримінальне право; Г) господарське право.

20. Підставою для набуття громадянства, яка є наслідком задоволення позову, є:

- А) встановлення факту батьківства;
 Б) визнання батьківства;
 В) прийняття судового рішення щодо усиновлення;
 Г) встановлення судом опіки над малолітньою дитиною.

21. Не є складовими змісту презумпції невинуватості такі положення:

- А) давати показання – право, а не обов'язок обвинуваченого;
 Б) визнання обвинуваченим своєї вини може бути покладено в основу обвинувачення лише при підтвердженні цього визнання сукупністю доказів, що є у справі;
 В) факт притягнення особи до участі у справі як підозрюваної, обвинуваченої, підсудної, обрання щодо неї запобіжного заходу не повинні розцінюватись як докази її винуватості;
 Г) підозрюваний, обвинувачений, підсудний мають право на захист.

22. Державною таємницею є відомості :

- А) про стан довкілля, якість харчових продуктів та предметів побуту;

Б) про зміст, плани, організацію і результати оперативно-розшукової діяльності;

В) про незаконні дії державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб;

Г) про факти порушень прав і свобод людини і громадянина.

23. Розробка проектів законів, що стосуються прав і свобод людини, є повноваженням:

А) Служби Безпеки України;

Б) Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

В) Міністерства юстиції України;

Г) Державна інспекція України з питань праці.

24. Правомочністю, яка може у повному обсязі належати тільки власнику, є право:

А) користування майном;

В) розпоряджання майном;

Б) володіння майном;

Г) здійснювати поліпшення майна.

25. У випадку, якщо будинок буде подаровано сім'ї, до складу якої входять батько, мати і діти, подарована річ належатиме їм на праві, спільної:

А) сумісної власності;

Б) часткової власності;

В) сумісної власності щодо подружжя і часткової власності щодо дітей;

Г) часткової власності щодо подружжя і сумісної власності щодо дітей.

26. Відмінність між трудовим арбітражем і примирною комісією полягає зокрема в тому, що:

А) трудовий арбітраж, на відміну від примирної комісії, може виступати, як первинним органом по урегулюванню колективного трудового спору, так і „апеляційним”;

Б) вони не можуть вирішувати спори з одного й того самого предмета;

В) рішення трудового арбітражу, на відміну від рішення примирної комісії, може бути оскаржене в суді;

Г) примирна комісія, на відміну від трудового арбітражу, може розглядати не тільки колективні трудові спори, а й індивідуальні.

27. Міжгалузевим правовим інститутом є:

А) інститут шлюбу;

В) інститут парламентаризму;

Б) інститут злочину;

Г) інститут відповідальності за екологічні правопорушення.

28. Несхожість мети і мотивів співучасників злочину може впливати в деяких випадках на :

А) кваліфікацію злочину;

В) визначення форми вини кожного із співучасників;

Б) визначення форми співучасті;

Г) визначення ступеня вини кожного із співучасників.

29. Обвинувальний висновок, який оголошує прокурор на судовому слідстві, відрізняється від обвинувальної промови прокурора, з якою він виступає у судових дебатах, зокрема тим, що:

А) обвинувальна промова, на відміну від обвинувального висновку, існує тільки в усній формі;

Б) висновок базується на доказах, що були зібрані на досудовому слідстві, а обвинувальна промова – на доказах, що були досліджені на судовому засіданні;

В) обвинувальний висновок може і не оголошуватися, а виголошення обвинувальної промови є обов'язковим;

Г) час на оголошення обвинувального висновку обмежується судом, а час на виголошення обвинувальної промови судом обмежуватися не може.

30. Позначте ознаку, яка не стосується права земельного сервітуту:

А) право земельного сервітуту є похідним від права власності;

Б) право земельного сервітуту має абсолютний характер;

В) право власності на земельну ділянку, щодо якої встановлено земельний сервітут, не припиняється;

Г) право земельного сервітуту передбачає використання частини земельної ділянки, щодо якої встановлено земельний сервітут, з будь-якої метою, якщо при цьому не порушуються права інших осіб.

31. Виключний мінімальний шлюбний вік в Україні:

А) 16 років для жінок, 18 років для чоловіків;

Б) 18 років як для чоловіка, так і для жінки;

В) 17 років як для чоловіка, так і для жінки;

Г) 16 років як для чоловіка, так і для жінки.

32. Суб'єктивний цивільний обов'язок це:

А) будь-які дії особи

Б) визначена законодавством міра належної поведінки суб'єкта

В) обов'язкові дії будь-якої особи

Г) визначена законодавством або правочином міра можливої поведінки суб'єкта.

33. Підставами виникнення цивільних правовідносин є (вказіть найбільш точну відповідь):

А) будь-які дії людей, які носять правомірний характер, дії сил природи, що не залежать від волі людини

Б) сформульовані у нормативних актах конкретні випадки, яких слід використовувати при настанні подібних життєвих обставин

В) договори та інші правочини створення літературних, художніх творів, винаходів завдання матеріальної та моральної шкоди, інші юридичні факти

Г) юридичні склади.

34. Якщо діяння містить усі ознаки складу злочину, передбаченого відповідною статтею Особливої частини Кримінального кодексу України, то воно є:

А) незакінченим злочином;

Б) закінченим злочином;

- В) закінченим, якщо злочинець досяг своєї мети;
- Г) кримінальному праву України не відомі стадії злочину.

35. Готування до злочину якого ступеня тяжкості тягне за собою кримінальну відповідальність?

- А) готування до злочинів усіх ступенів тяжкості;
- Б) готування лише до тяжкого злочину;
- В) готування до злочину середньої тяжкості, тяжкого та особливо тяжкого злочину;
- Г) готування лише до особливо тяжкого злочину.

36. Замах на злочин відповідно до ч. 1 ст. 15 Кримінального кодексу України можливий за наявності:

- А) злочинної недбалості;
- Б) злочинної самовпевненості;
- В) непрямого умислу;
- Г) прямого умислу.

37. Якщо особа з причин, що не залежали від її волі, не вчинила усіх дій, які вважала необхідними для доведення злочину до кінця, яке діяння вчинила ця особа?

- А) незакінчений замах на вчинення злочину;
- Б) закінчений замах на вчинення злочину;
- В) добровільну відмову від доведення злочину до кінця;
- Г) виявлення наміру.

38. Як у формулі кваліфікації має виражатися готування до злочину й замах на злочин?

- А) за ст. 14 «Готування до злочину» або ст. 15 «Замах на злочин» Загальної частини Кримінального кодексу України;
- Б) за ст. 16 «Кримінальна відповідальність за незакінчений злочин» Загальної частини Кримінального кодексу України;
- В) за ст. 14 «Готування до злочину» або ст. 15 «Замах на злочин» і за тією статтею Особливої частини Кримінального кодексу України, яка передбачає відповідальність за закінчений злочин;
- Г) за ст. 16 «Кримінальна відповідальність за незакінчений злочин» і за тією статтею Особливої частини Кримінального кодексу України, яка передбачає відповідальність за закінчений злочин.

39. Якщо особа усвідомлювала можливість доведення злочину до кінця, але прийняла остаточне рішення про припинення за своєю волею готування до злочину або замаху на злочин, то як слід кваліфікувати її поведінку?

- А) як дієве каяття, що може бути підставою для звільнення від кримінальної відповідальності або обставиною, що пом'якшує покарання;
- Б) як незакінчений замах на вчинення злочину;

- В) як добровільну відмову при незакінченому злочині;
- Г) лише як виявлення наміру.

40. Які суди розглядають податкові спори?

- А) Господарські місцеві суди;
- Б) Апеляційні господарські суди;
- В) Адміністративні місцеві суди ;
- Г) Верховний суд України.

41. Зміст податкових правовідносин включає:

- А) лише юридичний зміст, що виражений у системі прав і обов'язків суб'єктів податкових правовідносин;
- Б) юридичний зміст, що виражений у системі прав і обов'язків суб'єктів податкових правовідносин та фактичний (матеріальний) зміст, який проявляється в реальній поведінці суб'єктів у сфері оподаткування;
- В) лише фактичний зміст, який проявляється у реальній поведінці суб'єктів у сфері оподаткування;
- Г) правильна відповідь відсутня.

42. Підставою виникнення, зміни та припинення податкових правовідносин є:

- А) факт оподаткування органами державної влади;
- Б) накладення штрафних санкцій при проведенні фінансового контролю ;
- В) юридичні факти;
- Г) юридичні дії суб'єктів податкових правовідносин.

43. Які принципи включає в себе податкове право?

- А) матеріальні, розрахункові, процесуальні;
- Б) розрахункові, процесуальні;
- В) формальні, цільові, матеріальні;
- Г) процесуальні, цільові, контролюючі.

44. З якого віку громадяни отримують можливість повністю реалізувати весь комплекс прав та обов'язків податкових правовідносин?

- А) з 14 років;
- Б) з 16 років;
- В) з 18 років;
- Г) з 21 року.

45. За змістом податкову норму поділяють:

- А) заборонна;
- Б) установа;
- В) процесуальна;
- Г) матеріальна.

46. За порушення суб'єктом господарювання строків виконання зобов'язання стягується пеня у розмірі:
- А) 0,3 відсотка вартості товарів за кожний день прострочення, а за прострочення понад тридцять днів додатково стягується штраф у розмірі п'яти відсотків вказаної вартості;
 - Б) 0,1 відсотка вартості товарів за кожний день прострочення, а за прострочення понад тридцять днів додатково стягується штраф у розмірі семи відсотків вказаної вартості;
 - В) 0,2 відсотка вартості товарів за кожний день прострочення, а за прострочення понад тридцять днів додатково стягується штраф у розмірі трьох відсотків вказаної вартості;
 - Г) 0,5 відсотка вартості товарів за кожний день прострочення, а за прострочення понад тридцять днів додатково стягується штраф у розмірі двох відсотків вказаної вартості.
47. Яка з названих господарських санкцій не застосовується в судовому порядку?
- А) примусовий поділ монопольних утворень;
 - Б) примусова ліквідація;
 - В) скасування державної реєстрації суб'єкта господарювання;
 - Г) примусова реорганізація.
48. За яким договором банки відкривають своїм клієнтам вкладні (депозитні) рахунки?
- А) банківсько-депозитного;
 - Б) банківського вкладу;
 - В) банківсько-поточного;
 - Г) банківського рахунку.
49. Чи можлива передача концесіонером своїх майнових прав чи об'єктів концесії, повністю або частково третім особам?
- А) можлива тільки за умови укладання договору між концесіонером та третіми особи;
 - Б) можлива тільки за умови надання на це згоди концесіодавця;
 - В) концесіонер має на свій розсуд розпоряджатися об'єктами концесії;
 - Г) законодавством цієї вимоги не передбачено.
50. Якого виду господарських правовідносин за сферою дії не існує:
- А) внутрішньогосподарських;
 - Б) зовнішньогосподарських;
 - В) відносини щодо керівництва господарською діяльністю;
 - Г) організаційно-господарських.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у строки та згідно з Правилами прийому до Університету державної фіскальної служби України в 2018 році.

Форма проведення – тестова.

Кількість тестових завдань в екзаменаційному білеті – 50.

Тривалість тестування – 2 астрономічні години.

Складеним вважається фахове вступне випробування за результатами якого вступник набрав не менше 50% від загальної кількості балів.

Максимальна кількість балів, яку може набрати вступник за результатами фахового вступного випробування становить – 100 балів (правильна відповідь на один тест – 2 бали).

Шкала переведення кількості правильних відповідей у кількість балів, отриманих за результатами фахового вступного випробування за 100-бальною шкалою 2-бальною

Підсумкова оцінка за фахове вступне випробування виставляється за 100-бальною шкалою на підставі сумарної кількості залікових балів.

Шкала переведення кількості правильних відповідей у кількість балів, отриманих за результатами фахового вступного випробування за 100-бальною та 2-х бальною шкалою

Кількість вірно виконаних завдань	Оцінка за шкалою ECTS	Еквівалент оцінки за 2-х бальною шкалою
45-50	90-100	зараховано
44-40	80-89	
39-35	70-79	
34-30	60-69	
29-25	50-59	
Менше 24	Менше 49	не зараховано

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Актуальні проблеми теорії держави та права : навч. посіб. / [Є.В. Білозоров, Є.О. Гіда, А.М. Завальний та ін.] ; за заг ред. Є.О. Гіди. – К. : ФОП О. С. Ліпкан, 2010. – 260 с.
2. Адміністративне право України: підручник / Коломoeць Т.О. – К.: Юрінком Інтер. – 2012. – 600 с.
3. Адміністративне право України: навчальний посібник/ З.Р. Кисіль. – К.: Правова єдність. – 2011. – 696 с.
4. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1 Загальна частина/Ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова). – К.:Видавництво „Юридична думка”, 2004. – 584 с.
5. Адміністративне право України. Академічний курс: підруч.: У двох томах: Том 2. Особлива частина / Ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова) та ін. – К.: Юридична думка, 2005. – 624 с.
6. Адміністративне право України: навч. посіб. / С.Г. Стеценко. – К.: Атіка. – 2011. – 624 с.
7. Актуальні проблеми господарського права (Особлива частина): навч. посібник / за ред. В. С. Щербина, В. В. Резнікова. – Київ : Ліра-К, 2016. – 800 с.
8. Бандурка О.М., Панікаров В.Д., Попова С.М. Податкове право. Науково-практичний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 312с.
9. Бостан С. К. Поняття форми державного правління та її історичні типи / С. К. Бостан // Влада. Людина. Закон. – 2011. – № 1. – С. 25 – 26.
10. Бостан С. К. Форма правління сучасної держави: проблеми історії, теорії, практики : [монографія] / С. К. Бостан. – Запоріжжя : Юрид. ін-т ; Дике поле, 2005. – 540 с.
11. Віхров О. П. Теорія держави і права : курс лекцій : навч. посіб. / О.П. Віхров, І.О. Віхрова. – Чернігів : Десна Поліграф, 2015. – 303 с.
12. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. (станом на 04.03.2015 р.)// Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. -Ст. 144.
13. Історія та теорія місцевого самоврядування: навч. посібник / О.М. Руденко, І.В. Козюра, Н.В. Ткаленко, В.Г. Маргасова. – Київ : Кондор, 2016. – 226 с.
14. Жорнокуй Ю. М., Гетманець О. П., Шуміло О.М. та ін. Господарське право України: навч. посіб.: у 2 ч. Ч. 1; за заг. ред. О. П. Гетманець, Ю.М. Жорнокуя, О.М. Шуміла – К. : Хай-Тек Прес, 2013. – 400 с.
15. Жорнокуй Ю. М., Гетманець О. П., Шуміло О.М. та ін. Господарське право України: навч. посіб.: у 2 ч. Ч. 2; за заг. ред. О.П. Гетманець, Ю.М. Жорнокуя, О.М. Шуміла – К. : Хай-Тек Прес, 2013. – 368 с.
16. Задихайло Д.В., Пашков В.М., Бойчук Р.П. та ін. Господарське право: підручник / за заг. ред. Д.Задихайла,В.М. Пашкова. - Х.: Право, 2012. -696 с.
17. Загальна теорія права : підруч. / [М.І. Козюбра, С.П. Погребняк, О.В. Цельєв та ін.] ; за заг. ред. М.І. Козюбри. – К. : Ваіте, 2015. – 392 с.

18. Загальне адміністративне право : підручник / [Гриценко І.С., Мельник Р.С., Пухтецька А.А. та інші]; за заг. ред. І.С. Гриценка. — К. : Юрінком Інтер, 2015. — 568 с.
19. Збірник законодавчих актів про працю: станом на 10 січня 2013 р. / упоряд.: Г. С. Гончарова, В. В. Жернаков, О. В. Черкасов. — Х. : Право, 2013. — 512 с.
20. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. — Режим доступу до джерела <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254>
21. Мурашин О. Г. Загальна теорія держави і права: підруч. /Г. О. Мурашин. — К. : Ун-т «Україна», 2014. — 561 с.
22. Конституція України: коментар змін (2004-2007). Теоретичні та практичні аспекти: Наук.-практ посіб. /Євграфов П.Б. - К.: Правова єдність,2007.- 204 с.
23. Конституційне право України: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. /За ред. В.П. Колісника та Ю. Г. Барабаша. -Х. : Право, 2008.-416 с.
24. Конституційне право України. Академічний курс: Підруч. / Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л.: у 2 т.-Т.1 / За ред. В.Ф.Погорілка.- К.:2006.- 544 с.
25. Конституційне право України: посіб. для підготовки до іспитів. Ю.Г. Барабаш, Л. К. Байрачна, І. І. Дахова та ін. ; за заг. ред. Ю. Г. Барабаша. — 2-ге вид., переробл. та допов. — Х. : Право, 2015. — 328 с.
26. Кучерявенко М. П. Податкове право України — підручник / М.П. Кучерявенко. — Х. : Право, 2012. — 528 с.
27. Кримінальне право України: Особлива частина: [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / [Ю.В. Баулін та ін.]; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. - 4-те вид., переробл. і допов. - Х.: Право, 2010. - 605 с.
28. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник / [За ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова, Б.Г. Розовського. - К.: Істина, 2011. - 1121 с.
29. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / [С.В. Албул, А.М. Бабенко, О.А. Гритенко, В.Я. Конопельський, В.О. Меркулова та ін.]; за ред. д.ю.н., проф. О.В.Меркулової, д.ю.н., доцента В.Я.Конопельського. — Одеса, 2017. — 430 с.
30. Кваліфікація злочинів: навч. посібник / Г. М. Анісімов, О.О.Володіна, І.О. Зінченко, [та ін.] ; за ред. М. І. Панов. — Харків : Право, 2016. — 356 с.
31. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / За ред. М.І.Мельника, М.І.Хавронюка. — К.: Каннон, А.С.К., 2002. — 1104 с. - С. 131-141.
32. Несинова С. В., Воронко В. С., Чебикіна Т. С. Господарське право України. Навч. посіб. / за заг. ред. С.В. Несиної. — К.: Центр учбової літератури, 2012. - 564 с.
33. Пархоменко Н. М. Джерела права: проблеми теорії та методології: [монографія] / Н. М. Пархоменко. — К. : Юридична думка, 2008. — 336 с.
34. Правові системи сучасності: навчальний посібник для магістрів права/ [Ю.С. Шемшученко, Н. М. Оніщенко, О. В. Зайчук та ін.]; відп. ред. Ю.С. Шемшученко. — К. : Юридична думка, 2012. — 492 с.

35. Податкове право України: альбом схем: навч. посіб./ [Л.М. Касьяненко, А.В. Цимбалюка, Ю.І. Аністратенко, Н.І. Блащук]; за заг. Редакцією Л.М. Касьяненко. - К.: Алерта, 2013.- 112с.
36. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI//Відомості Верховної Ради України – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17. – Ст. 112.
37. Податкове право України: навч. посібник / за ред. О.П. Гетманець, О.М. Шуміло. – Київ : Хай-Тек Прес, 2013. – 432 с.
38. Порядок здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю: збірник законодавчих і нормативних актів : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 черв. 2017 р.: (офіц. текст). – К.: Паливода А. В., 2017. – 60 с.
39. Про оплату праці: Закон України № 108 від 24.03.1995 р // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1995, N 17, ст.121
40. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України № 137 від 3.03. 1998 р // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1998, N 34, ст.227
41. Трудове право: підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В.В. Жернаков, С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко; за ред. В.В. Жернакова. – Х. : Право, 2012. – 496 с.
42. Трудове право України [текст] підручник / За загальною редакцією М.І. Іншина, В.Л. Костюка, В.П. Мельника. Вид. 2-ге, перероб. і доп. – Київ: Центр учбової літератури, 2016. – 472 с.
43. Скакун О. Ф. Теорія права і держави : підруч. / О.Ф. Скакун. – Вид. 4-те, допов. і перероб. – К. : Правова єдність : Алерта, 2014. – 524 с.
44. Теорія держави і права: навч. посіб./[С.К. Бостан, С.Д. Гусарєв, Н. Пархоменко та ін.]. – К. : Академія, 2013. – 348 с.
45. Теорія держави і права: підруч./ [Ю.А. Ведерніков, І.А. Сердюк, О.М. Куракін та ін.]; кер. авт. кол. канд. юрид. наук, проф. Ю.А. Ведерніков. – Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2015. – 468 с.
46. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003.– № 40-44. – Ст. 356.
47. Цивільне право України. Особлива частина: підручник: За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової, Р.А. Майданика. – 3-тє вид., перероб. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с.
48. Цивільне та сімейне право України: підруч./ За ред..Харитоновна Є.О., Голубевої Н.Ю. – К.: Правова єдність, 2009. – 968 с.
49. Цивільне право України: Курс лекцій: У 6-ти томах. Т.5. Кн. 2. Договірне право: Ч.1. Загальні положення та договори на передачу майна у власність / Р.Б. Шишка (керівник авт. кол.), Є.О. Мічурін та ін.; За ред. Р.Б. Шишки. – Харків: Еспада, 2006. – 336с.
50. Щербина В.С. Господарське право України: підручник: В.С. Щербина. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – 640 с
51. Фінансове право: навч. посіб. /За заг. ред. А.Г. Чубенка, Д.М. Павлова/К.: КНТ, 2014.- 600 с.

52. Фінансове право (у запитаннях і відповідях): навчальний посібник/ [Л.М. Касьяненко, Ю.І. Аністратенко, Л.Л. Баланюк та ін.]; за заг. ред. д.ю.н., професора Л.М. Касьяненко. - Ірпінь: Видавництво Національного університету ДПС України, 2014.- 318с.

53. Фінансове право України (альбом схем): навч. посіб./ [Л.М. Касьяненко, А.В. Цимбалюк, Ю.О.Фоменко]; за заг. редакцією Л.М. Касьяненко.-К.: Алерта, 2014.-270с.

54. Фінансове право: навч. посіб. / М. Мацелик, Т. Мацелик, В.Пригоцький; за ред. В.К.Шкарупи. - К.: Знання, 2011.- 815с.

Голова фахової атестаційної комісії
